

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Cek. račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate
Sarajevo št. 7563
Zagreb št. 39.011
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Po zmagi

Preteklo je teden dni od nad vse razgibane volivne nedelje, ki je našemu narodnemu voditelju dr. Antonu Korošcu in z njim vsemu našem narodu prinesla tako veličastno volivno zmago, kakor je še ne pomnimo v naši politični zgodovini. Sedaj, ko so se presenečenja in politične strasti že nekoliko unesle, lahko v miru še enkrat razmislimo o političnem pomenu številk, ki s 170.000 glasovi prisojajo vseh 29 slovenskih poslancev Stojadinovič-Koroševi listi.

Velik, morda največji politični uspeh nedeljskih volitev vidimo v tem, da smo Slovenci kot celota, torej kot narod pokazali toliko smisla za skupnost, za narodno disciplino in črta za enotno vodstvo, da je pri nas Slovenceh to naravnost občudovanja vredno, ki nismo znani po tem, da bi preveč skupaj držali. Toda tokrat je bila zavest skupne usode in tudi spoznanje, da je nam vsem potrebno tudi skupno in enotno politično vodstvo, tako močno in prodorno, da so popolnoma propadli in bili uničujoče poraženi celo tisti, ki so na našo slovensko narodno čud špekulirali in ki so s slovenstvom licitirali. Preprosto delovno ljudstvo vseh stanov in poklicev je po svojem narodnem instinktu bolj pravilno čutilo kakor pa nekateri slovenski inteligenti, da je skrivnost uspeha pri vsakem narodu — kaj šele pri našem narodu kakor smo Slovenci — v strumni discipliniranosti, enotni zavesti in nesebični podrejenosti lastnih stremiljenj in poedinih želja skupnemu narodnemu vodstvu.

Prvi sad mogočnega skupnega nastopa se je takoj v tem pokazal, da smo Slovenci dobili enotno strnjeno zastopstvo v parlamentu, katero edino bo imelo pravico govoriti v imenu Slovencev pred najvišjim državnim forumom. Popolnoma je torej izločeno tako imenovano »drugo zastopstvo«, ki se je po zvižčnosti ali nasilju v zadnjih 20 letih tolikrat znalo vstuliti v narodno skupščino, da je tamkaj blatilo slovensko ime, denunciralo slovenski narod, glasovalo za zakone in delalo politiko narodnih izkoreninjenjcev, ki je bila v popolnem nasprotju s koristmi Slovencev. Ljudsko glasovanje preteklo nedeljo pa je vse te narodne škodljivce pomedilo s političnega površja in jim vzelo legitimacijo, da bi še kje govorili v imenu Slovencev.

Ne smemo pa pozabiti, da nam popolno vrednotenje nedeljskega volivnega uspeha omogoča šele okoliščina, da smo v sklopu mogočnega, vsedržavne JRZ. Zmaga JRZ v državi je bila tudi naša zmaga, in naša zmaga v Sloveniji je bila obenem tudi zmaga JRZ. Naše skozi in skozi lojalno in iskreno sodelovanje v tej stranki, vsa moralna in politična opora, s katero smo Slovenci njeno delo in program podpirali, je že v nedeljo rodila najlepši uspeh. Bodočnost pa bo koristnost tega skupnega dela še bolj očitno dokazala. Politična skupnost in prijateljstvo se je med dr. Milanom Stojadinovičem in dr. Antonom Korošcem po samih besedah predsednika dr. Stojadinoviča porodilo še v dneh pregnanstva in ponižanja na Hvaru. Od tedaj sta oba narodna voditelja kot dva prijatelja v politiki zvesto sodelovala in se v vseh važnih in usodnih vprašanjih zvesto podpirala. Skupaj z voditeljem mušlimanov dr. Špahom je ta politična zveza, oprta na zaupanje ljudstva žela v zadnjih treh letih uspeh za uspehom v domači in zunanji politiki. To zvezo in tudi življenjsko silo JRZ je jugoslovansko ljudstvo v nedeljo pri svobodnih volitvah potrdilo in ji dalo najširšo zaupnico, da tudi v bodoče vodi usodo države, ob zaupanju svede drugega ustavnega činitelja. Predsednik vlade in predsednik stranke dr. Milan Stojadinovič je prvi politik, ki je po smrti Nikole Pašića pri svobodnih volitvah in ne z goljufijo in nasiljem zbral tako ogromno število srbskih glasov na svoje ime. JRZ je torej mogočna politična stvarnost, ki se je porodila iz soglasja in prijateljstva njenih voditeljev in je pri nedeljskih volitvah dobila popolno odobravitve tudi pri ljudstvu.

Če se zdaj še enkrat ozremo na činitelje, ki so nam v ožji domovini izvajevali najslajnejšo zmago, moramo poleg narodne zavesti, železne discipline in poštene uprave imenovati zlasti odlično delo mladine. V znamenju mladosti in mladine so že nekaj let vse naše velike narodne in prosvetne prireditve, pa tudi v političnem delu se je zaupanje, ki jo starejši rok izkazuje mladini, bogato obneslo. Kjer so mladi poprijeli, tam je šlo čudovito, nobena nasprotna postojanka se pred njihovim svežim naskokom ni mogla držati. Nobena nasprotna skupina ni mogla nič podobnega pokazati. Kajti naši fantje niso nikjer nastopali sovražno, nasilno, grozeče, torej odbijajoče, ampak prikupno in osvajaajoče, čeprav polni mladega navdušenja in podjetnosti. S pravim mladostnim zanosom je z mladino tekmoval sam naš voditelj dr. Anton Korošec, ki je imel po tri in štiri shode na dan, kakor nekdanj pred 30 leti. Njegova agitacijska vna je vse presenetila. Razume se, da tudi ostali poslanski kandidati niso mogli in tudi niso hoteli zaostajati. Razen omenjenih pa šteje volivna borba še tisoče neznanih junakov in skritih delavcev, ki so vsak na svojem področju zastavili svoje najboljše za končni veliki uspeh. Smotno, požrtvovalno

Okrog „ukrajinskega prestola“ „Vse ali nič!“ pravi veliki knez Vladimir

Francoske vesti o sodelovanju Poljske in Sovjetije
proti ustanovitvi ukrajinske države

Pariz, 17. dec. b. »Journal des Debats« objavljajo obširen uvodnik Alberta Mouseta o ukrajinskem problemu. List trdi, da namerava Hitler ponuditi velikemu knezu Vladimirju naslov hetmana Ukrajine. Ako bi bila ta vest resnična, bi se ne moglo reči, da Hitler nima Pomorja, ker on dobro ve, da za ruske cesarje ni nikdar obstojala Ukrajina. Že dolgo časa se ugotavlja, da nemško cesarstvo, odkar je stegnilo svoje roke na Dunaj, vodi na Balkanu tradicionalno habeburško politiko. To se je pričelo sedaj dogajati tudi v Podkarpatski Ukrajini. Dunajska radijska postaja oddaja v ukrajinskem jeziku vesti nevarnega propagandnega značaja. Kakšno stališče naj do tega zavzame Francija? Problem Ukrajine zanimajo tudi druge države, ker to niso samo problemi Francije. O Ukrajini se je mnogo govorilo tudi v zunanje-političnem odboru zbornice in je treba temeljito proučiti vzroke tega problema. Če obstoja ukrajinsko vprašanje, potem je to posledica, da se dva giganta borita za hegemonijo v vzhodni Evropi in da je prišlo do poloma v ravnotežju. Nemčija ima 80 milijonov prebivalcev in strateškega postojanke, ki služijo njeni dinamiki. Rusija pa je istočasno v Evropi, kakor tudi v Aziji pokazala znatne slabosti, in to je, kot pravi pariški list, dvojni razlog češke katastrofe. Problem Ukrajine je samo posledica poloma ravnotežja.

Pariz, 17. dec. b. »Matin« objavlja intervju avojeja urednika z velikim knezom Vladimirjem, ki mu politični krogi pripisujejo velik pomen. Veliki knez Vladimir je med drugim izjavil uredniku omenjenega lista sledeče:

»Mnogo mi je ležeče na tem, da napravim konec fantastičnim vestem, ki so se razširile o meni. Najbolj pa se čudim, da se moje ime omenja v zvezi s pogajanjmi, ki naj bi jih nemška vlada vodila glede Ukrajine. Moj obisk v Nemčiji je povsem privatnega značaja. Nikdar se nisem sestal s Hitlerjem in tudi nisem imel z njim nobenih političnih razgovorov. Če se moram enkrat zavladata nad Rusijo, potem hočem zavladata nad vso Rusijo. Kako se mi more vendar pripisati namera, da separatno zahtevam Ukrajino in stopim na ukrajinski prestol. Kdor verjame tem govoricam, ta ne pozna zgodovine caristične Rusije. Ukrajina ni bila nikdar odcepljena od Rusije. Ona je bila zibelka caristične države. Ukrajina je torej le del ruskega državnega področja in le njena pokrajina. Ne bi bilo dostojno vrniti se na ruski prestol tako, kot se sedaj predlaga. Gre za načelno vprašanje: Vse ali nič!

Ob koncu je veliki knez dejal, da se v ponedeljek odpelje v Nemčijo za božične praznike. Prebil jih bo pri svoji starejši sestri princesi Leinigenovi v Morbachu, nato pa pojde k svoji drugi sestri princesi Hohenzollernski v Berlin.

Poljska – Sovjetija

Pariz, 17. dec. b. Iz diplomatskih krogov prihajajo vesti, da je Francija že formalno obveščena od poljske vlade in od sovjetske Rusije o njenem stališču do ojačane propagande neke evropske velesile v Ukrajini. Omenjeni krogi trdijo, da so diplomati obeh omenjenih držav že obvestili francoskega zunanjega ministra Bonnetta, da bosta obe državi brez vsakega zavlačevanja takoj energično nastopili, če bi hotela ta velesila ločiti njuni veliki ukrajinski pokrajini. Tako na Poljskem, kakor tudi v sovjetski Rusiji se vodijo energične priprave, da pravočasno zaustavijo prizadevanja te velesile, da po primeru češkoslovaške doseže odcepitev Ukrajine od Poljske in Sovjetske Rusije. Med Varšavo in Moskvo ter Parizom se vodijo v tem važnem vprašanju živahna diplomatska pogajanja v smeri, da se ohrani dosedanje stanje tako v Poljski, kakor tudi v sovjetski Ukrajini.

Varšava, 17. dec. AA. Pat. Po pisanju listov o trgovinska pogajanja med Poljsko in Litvo končana. Sporazum bo v veljavi leto dni. Podpisali ga bodo prihodnji teden. Po tem sporazumu se določi obseg medsebojne trgovine na 12 milijonov litov, brez kliringa.

Kako gleda Anglija na spor med Francijo in Italijo

London, 17. decembra. Napetost med Francijo in Italijo ima seveda svoj odmev tudi v angleškem političnem svetu. Takšna pot k rešitvi tega vprašanja pa še ni odprta, dokler ne bo šef italijanske vlade Mussolini imel govor o italijanskem stališču, kar se bo zgodilo v nedeljo.

»Daily Express« smatra, da bo Mussolini v svojem govoru glede Tunisa zahteval samo široko samoupravo za Italijane. Tudi baje ne namerava zahtevati odstopitve Džibutija ali celo francoske Somalije sploh, marveč samo ozek pas, po katerem teče železnica iz Addis Abebe na obalo Indijskega morja. Kar se pa tiče Sueškega prekopa, zahteva Mussolini, da mora biti Italija v upravnem svetu zastopana prav tako kakor vsaka druga država, katere ladje plovejo skozi kanal, v sorazmerju s svojim prometom.

Te vesti pa se iz Rima nikakor ne potrjujejo in zato traja naprej neka vznemirjenost in negotovost, ker bi mogoč Mussolinijev govor prinesel tudi nekaj drugega nego to, kar se splošno pričakuje.

Kar se tiče govorice, da namerava Chamberlain ponuditi Italiji angleško Somalijo ali samo severno pristanišče Zeilo, pa je to samo intriga angleške opozicije, ki trdovratno zasleduje namen, da onemogoči kakšen pozitiven rezultat napovedanega sestanka med Chamberlainom in Mussolinijem v Rimu. Za prihodnjo sejo parlamenta v ponedeljek se opozicija pripravlja na hud napad na Chamberlaina, kakršnega le-ta doslej še ni doživel. Bitko bosta vodila Winston Churchill in Lloyd George z namenom, da bi Chamberlain sklenil s Mussolinijem v Rimu nobenega dogovora, ne glede italijanskih zahtev na naslov Francije, ne glede priznanja pravic vojskuljoče se stranke generalu Francu.

Dobri poznavalci angleške diplomacije pa menijo, da se bo o teh vprašanjih v Rimu čisto gotovo govorilo, seveda pa se more videti vnaprej kot več ali manj pozitivno ali verjetno okolnost samo to, da ni nobene prave ovire, da se ne bi ugodilo Italiji glede upravnega sveta Sueškega prekopa, glede katerega so zahteve Italije gotovo popolnoma upravičene, če se obenem upoštevajo velike žrtve, ki sta jih za ta prekop doprinesli Francija in Anglija.

Sicer pa tudi opozicija računa kljub svoji ljuti borbi zoper Chamberlaina s tem, da je obisk v Rimu sklenjena stvar, ki je ne bo mogoče preprečiti, ker je razgovor med angleško in italijansko vlado v sedanjem trenutku zadeva neobhodne nujnosti. Lord Perth in grof Ciano sta se že domenila glede vseh podrobnosti tega važnega diplomatskega dogodka.

Med vprašanji, o katerih ni nobenega dvoma, da bodo predmet razgovorov v Rimu, je špansko vprašanje, in sicer bosta Chamberlain in Mussolini skušala najti rešitev v tem smislu, da bi se priznala narodni stranki v Španiji pravica vojskuljoče se stranke, kakor hitro bi se vzpostavila španska monarhija, ki bi pa morala Angliji nuditi

in vztrajno delo od voditelja do zadnjega prostaka nam je končno izvojevalo zmago, na katero smo tudi kot narod lahko ponosni.

Volivni zagon je bil tako močen, da je potegnil s seboj tudi mnogo takih, ki sicer ne pripadajo ne naši kulturni, ne politični skupini. Po drugi strani pa bi brez dvoma mnogo tistih, ki so ostali doma ali so volili nasprotno, volilo z nami, ko bi pravočasno pravilno ocenili pol. položaj. Mnogi so že tokrat pogumno prelomili s svojo dotedanjo politično tradicijo, ne da bi jim bilo zato treba kdaj žalovati ali se sramovati. Naj bodo prepričani, da so na pravi poti. Naše politično

polno jamstvo, da bodoča španska kraljevina ne bo ogrožala angleških in francoskih interesov na Grecozemskem morju in v Maroku.

Mnenje „Tempsa“

Pariz, 16. decembra. AA. Havas. V zvezi z italijansko-francoskim sporom glede Džibutija piše »Temps« med drugim tole:

Z one strani Alp skušajo opozarjati, da je Italija večkrat nameravala pogajati se s Francijo zaradi vzpostavitve gospodarskega sodelovanja, ki bi bilo za obe državi koristno, a da je Italija vedno nalezela v Franciji na malo volje, ter da ni nikdar ničesar dobila. Toda Rim ne sme pozabiti, da je prišlo do pogajanj, pri katerih je prejšnji italijanski veleposlanik v Parizu Ceruti pomembno sodeloval in ki so dovedla do izdelave nekega načrta. Dela v zvezi s tem načrtom Italija ni nadaljevala, ker je spremenila svoje stališče, kajti smatrala je, da more priti do pristanišča v Džibutiju, kakor tudi do proge, ki predstavlja glavno pot v Abesinijo.

„Figaro“ piše ostro

Pariz, 17. dec. AA. Havas. »Figaro« komentira italijanske zahteve in pravi med drugim: Čim ardejšja je kampanja fašistovskega tiska, tem čvrstejša je francoska enodušnost. Francozi bodo postavili proti tej kampanji svojo nezlomljivo voljo v vseh točkah Vlada, ki bi se v teh trenutkih spustila v najmanjšo transakcijo, zlasti glede Tunisa, bi tisti trenutek zletela. Francozi se redkokdaj razsede, toda kadar se razsede, se razsede do kraja. Mi smo potrpežljivi in imamo dobro voljo. Toda sedanjí manevri so se preživeli. Kadar se v demokratski vladavini pokaže enodušnost, je njena moč nepremagljiva, ker je spontana.

Gospodarsko tekmovanje med Anglijo in Nemčijo

Ozadje potovanja dr. Schachta v London

London, 17. decembra. AA. (Havas.) Predsednik nemške državne banke dr. Schacht je po tridnevnem bivanju kot osebni gost guvernerja angleške narodne banke danes odpoval v London. Schacht se je pogovarjal z vodilnimi osebnostmi odbora za begunce, prav tako pa se je sestal tudi s sirom Johnom Simonom, sirom Leythom Rossom in drugimi.

Kakor se je zvedelo, se je dr. Schacht največ

gibanje ni nikdar imelo značilnosti politične frakcije, ampak vedno značaj vsenarodnega gibanja, kamor spada vsak pošten in zaveden Slovenec. Kot narodno gibanje smo trpeli, kadar je bilo treba trpeti, in smo kot edini pravi izraz narodne duše tudi v odločilnih trenutkih zmagovali. Tu je mesto za vsakega Slovenca, ki je prave volje. Ko to ugotavljamo, izražamo obenem popolno zaupanje v politično vodstvo, da bo ogromni politični kapital, ki so mu ga volitve vrgle, znal tudi najboljši izrabiti v korist naše ožje domovine Slovenije in v dobrobit ter napredek Jugoslavija.

Mussolini na Sardiniji

Pomirjevalen dogodek

London, 17. decembra. b. Mussolinijev obisk na otoku Sardiniji je obrnil nase velike pozornost tujakajšnjih političnih krogov, pa tudi tiska britanske prestolnice. Mussolini bo ob priliki svojega obiska odprl veliko rudniško središče v vasi Carbonia, kjer bo imel tudi govor in se bo dotaknil brez dvoma francosko-italijanskih odnosov. »Times« in ostali listi poudarjajo, da ta govor ne bo važen samo zaradi tega, ker se bo zvedelo, kakšni bodo bodoči francosko-italijanski odnosi, temveč tudi zaradi stališča Italije do bližnjega Chamberlainovega obiska v Rimu. Brez dvoma bodo Mussolinijeve izjave doprinesle k pomiritvi in razjasnitvi medsebojnih francosko-italijanskih odnosov. To je opaziti tudi v smernem stališču italijanskega tiska in v komentarjih glede zadnjih odločilnih izjav francoskega zunanjega ministra, enako pa tudi iz stališča predsednika britanske vlade do italijanskih zahtev.

Ciano v Pešto

velike priprave za obisk

Budimpešta, 17. dec. AA. Havas. Listi prinašajo z velikimi črkami program Cianovega obiska. Grof Ciano bo deležen uradnih časti v Sekesfehvaryju, nato se bo pa udeležil skupaj z regentom Horthyjem in drugimi odličniki lova v Gödöllöju in Mezehegyesu. V Budimpešti se bo Ciano sestal s predsednikom vlade Imredyjem in drugimi odgovornimi osebnostmi. Položil bo tudi venec na grob neznane junaka in se udeležil svečanosti, kjer mu bodo člani italijanske kolonije izrekli svojo zvestobo, nato pa pojde na manifestacije italijansko-madžarskega prijateljstva. Mesto bo okrašeno z zastavami in znak hvalečnosti do glasnika duceja in fašistovske Italije in do italijanskega državnika, ki je igral tako veliko vlogo pri sklepu dunajske arbitraže.

Gospodarsko tekmovanje med Anglijo in Nemčijo

Ozadje potovanja dr. Schachta v London

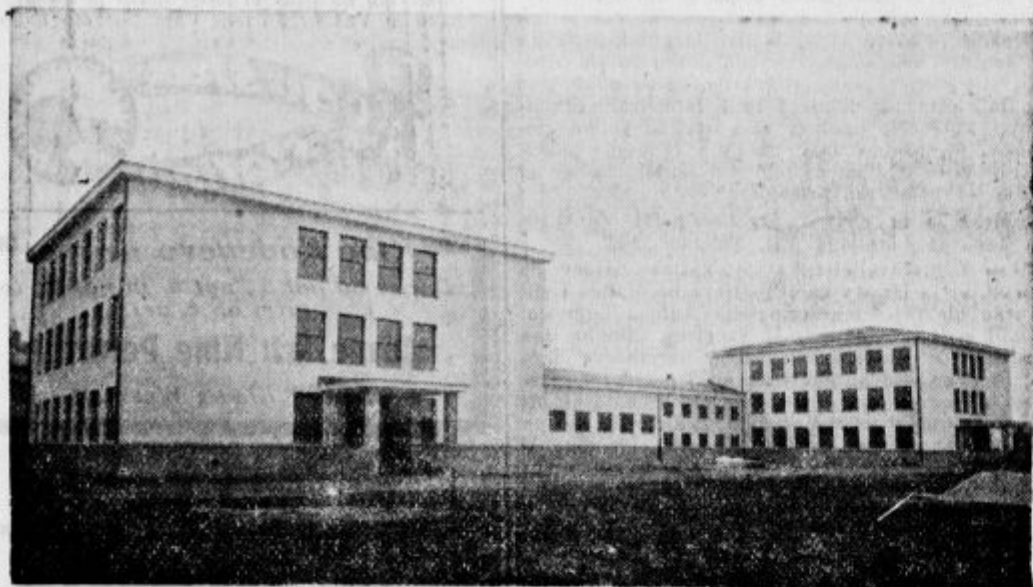
pogovarjal s trgovskim ministrom Oliverjem Stanleyem o zadnjem njegovem parlamentarnem govoru o izvoznih kreditih. Stanley mu je izjavil, da je angleška vlada pripravljena pogajati se z nemško vlado za novo trgovinsko pogodbo, vsekakor pa Anglija ne želi nikakršne gospodarske vojne proti Nemčiji. Schacht se je tudi kratko razgovarjal z Baldwinom, s katerim je obravnaval vprašanja, kako izkoristiti fond, ki naj deli podpore židovskim beguncem.

Dr. Schacht je danes dopoldne zapustil London in se odpeljal v Nemčijo. Reuterjevemu uredniku so danes v nemških krogih izjavili, da je bil edini namen Schachtovega obiska v Londonu, da pride dr. Schacht v stik z britanskimi državniki. Njegova naloga ni bila voditi pogajanja o kakem konkretnem vprašanju. V zvezi s tem zavraja vse glasove, da bi bil dr. Schacht predlagal britanskim državnikom načrt o financiranju izseljevanja židov iz Nemčije.

Zagrebska vremenska napoved: Hladneje, jasno.

Zemunska vremenska napoved: Najhujši mraz v vsej državi. Pretežno jasno v zahodni polovici. Postopna zjasnitev na severu in severovzhodu. Drugod bo prevladovala oblačnost s snegom.

Dve veliki pridobitvi Kranja

Moderna ljudska šola

Kranj, 17. decembra.

20 let je mesto Kranj klicalo in prosilo za potrebno zgradbo nove ljudske šole. Toda nihče si ni upal prav začeti. Potreba je z urnim razvijanjem mesta Kranja postajala iz dneva v dan nujnejša. Prejšnji občinski možje so sklepali, kako in kdaj bi se začelo graditi. Kakor hitro pa je nastopil sedanji občinski odbor, si je nadel nalogo, da mora biti nova šola. Otrokom ne sme biti šola mučilnica, v njej se ne smejo počutiti kakor v ječi, ampak mora biti taka, da bo lahko opravljala svojo veliko nalogo.

Zupan Karel Česenj.

Kranjski g. zupan Karel Česenj ima predvsem velike zasluge, da imamo v Kranju danes najmodernejše urejeno ljudsko šolo. Veliko dela, veliko truda je žrtvoval, preden je postavil skupno s šolskim in občinskimi odbori na krasi spomenik. Seveda bodo morali žrtvovati tudi občani. Toda denarne in druge žrtve bodo pozabljene, spomenik pa bo ostal, spomenik, od katerega bodo imeli velikanske koristi naši in naših otrok otroci.

12. mačrtov je prejel kranjska občina za novo šolo, odločila se je šele za 13. načrt. Idejno skico za 13. načrt je naredil na tehničnem oddelku banske uprave g. inž. arh. Navinšek. Na podlagi te skice je oddala kranjska občina izdelavo na črta in poverila tudi gradbeno nadzorstvo gosp. inženirju arhitektu Gustavu Ogrinu. V tehnični pisarni so sodelovali tehniki: g. Jurjevčič inž. Urankar, ta dva sta ostala tukaj le v začetku gradnje, do konca pa sta ostala g. Hilbert in g. Race. Celotna stavba z vso opremo vred je veljala skoraj 6 milijonov din. Zgradba je urejena najmodernejše in tako popolno, da si bolj popolne ne moremo misliti.

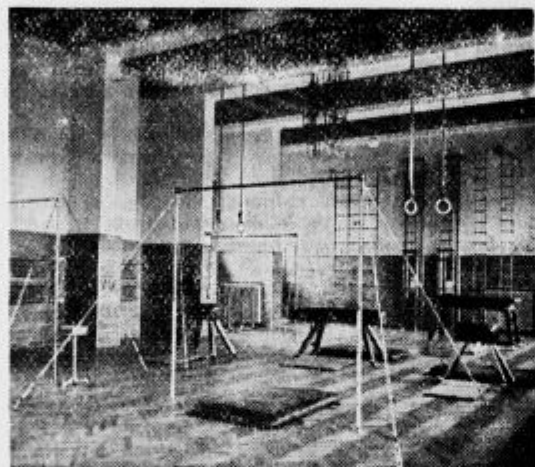

Inž. arh. Emil Navinšek. Inž. arh. Gustav Ogrin.

Tla, na katerih stoji nova ljudska šola, so bila za gradnjo skrajno neugodna. Ponokod so bila ilovnata, drugod pa je bila skala. Vendar so bile težave premagane, sicer pa je prostor tukaj zelo primeren. Ob njem ni niti glavne ceste, niti tovarne, mir in tišina sta naokrog. Gradbeno dela so bila izvršena že v lanskem novembru, tako da je prišel še v jeseni do veljave tesarski mojster

g. Sekne. V začetku zime je nastopilo tudi krovsko podjetje »Split«. Mizarstva dela so dobile tvrdke: Perko, Černe in Praprotnik, ključavničarska Furlan, slikarska Grebenšek, kleparska Smolej in Grašič, plesarska Mrak, steklarska Hlebič in Colnar, centralno kurjavo in vodovod Pičman, pečarska dela tvrdka »Material«, električno Schilling in Janša, parketna Remeč & Co., tapetniška Kobal. Opremo so dobavili: Remeč, Perko, Izgoršek in Ažman, opremo telovadnice tvrdka »Alpina«.

Ce hočeš k novi šoli, moraš zaviti od »Stare pošče« po Vidovdanski cesti mimo Narodnega doma proti pokopališču. Med novimi hišami in vilami se ti prav čudno vidi pokopališče, četudi zgleda kot lep park, vendar pokopališče je le. Zvedel boš, da se bo to pokopališče skoro opu-

Telovadnica.

stilo in da na hujanski strani že gradijo na samoti novo pokopališče. V teku nekaj desetletij se bo staro pokopališče spremenilo v lep park. Od pokopališča se že lepo vidi belina novega šolskega poslopja.

Zgradbo tvorijo trije objekti, in sicer dva šolska objekta, katere veže upravni trakt s telovadnico. V vsakem objektu, od katerih je en pri Cojzovi cesti za dekleta, drugi pa za dečke, je 9 učilnic, pevska soba, risalnica, dva kabineta za učila, prirotopisni, zemljepisni in risalni kabinet. V vsakem nadstropju so stranišča. Posebnost te zgradbe je, da so namesto hodnikov nekatere dvorane, in sicer v vsakem nadstropju v velikosti 9x20 m. Sredi te dvorane, oziroma avle so nameščene stopnice, ob daljših stenah avl so vzdane garderobne omarice, ob krajši steni pa so okna. Avla v drugem nadstropju služi v pravem pomenu kot dvorana. Vhod v to dvorano ni iz sredine avle prvega nadstropja, ampak od strani. Telovadnica bo izključno le za telovadbo, kar je pač higiensko edino pravilno, za prireditve pa bosta služili omenjeni dvorani.

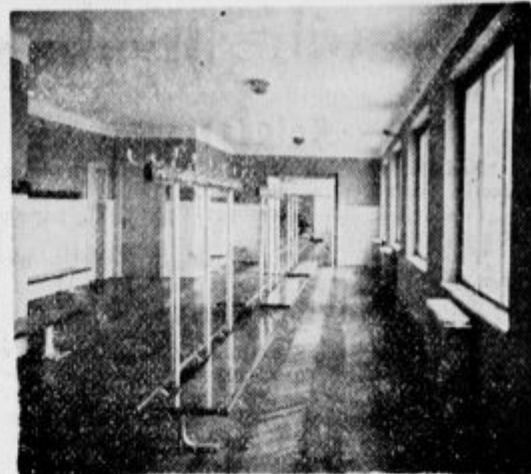
Upravni trakt sestoji iz treh delov: upravnih trakt za dečke, upravnih trakt za deklice, med njima pa je telovadnica. V predkletju je gospodinj-ska šola. V dveh upravnih traktih je razen tega

Božična darila so:

ure, briljanti, zlatnina, srebrnina - v veliki izbiri in poceni Brata LOGAR, Ljubljana, Pred škofijo 15

v podkletju pralnica, kotlarna, kurilnica in plinski zaklon. V pritličju enega kakor drugega upravnega trakta je stanovanje za slugo, v I. nadstropju je zbornica, knjižnica, upraviteljeva soba, govorilnica, soba za slugo in stranišče. Telovadnica je urejena najmodernejše in je velika 20x12 metrov.

Pred šolskim poslopjem bo v prihodnji pomladi zrastle lepa zelena trata, ki bo služila za oddih otrokom. Ko bo na mestu sedanjega pokopališča stal lep park, bo trata pred šolo prešla v ta park. Nasproti traktu, ki bo služil deklicam, bodo v prihodnjem letu zgradili stanovanjsko hišo za upravitelja. Nasproti dekliškega trakta pa bo stala šolska poliklinika. Načrt za stanovanjsko hišo šolskega upravitelja je izdelal g. inž. arh. Gustav Ogrin, načrt za šolsko polikliniko pa so izdelali v Higienskem zavodu v Ljubljani. Obe stavbi bodo začeli graditi že prihodnjo pomlad.

Garderobe.

Novi most – edinstvena znamenitost v državi

Lepa hujanska stran je že dolgo časa mikala ljudi kot primeren stavbni prostor. Doslej je nudila bližnjo zvezo z mestom čez Kokro edino Pockova brv, ki pa leži tako nizko, da je bilo prekorajenje 90 m široke in 30 m globoke struge prava muka. Kljub temu je zrastle v razmeroma kratkem času nova naselbina na levem bregu: »Na planini«. Sedanja občinska uprava pod vodstvom g. Česenja je videla delavce, s kako muko so hodili po tej brvi ali se posluževali daljnega mostu pod tovarno »Semperit«, da so prišli do naselbin na Hujah, Klancu in »Na planino«. Uvidela je, da je nujno potrebna gradnja novega mostu.

Denarna sredstva mesta Kranja niso dopuščala zgradbe železobetonskega mostu, zaradi tega so se odločili za lesen most, ki si ga je zamislil inž. Dimnik. Ta novi leseni most ima največjo razpetino ne samo v naši državi, temveč najbrž sploh v Evropi.

Nosilno konstrukcijo mosta tvorita dva loka (85 m razpetine) na tečajih s predalčinami nosilcema, ker nudita bregova trdno oporo za loka. Oba loka segata čez cestišče, ob krajih predalčni nosilec sloni v sredini, pa visi na njih. Vsak lok je sestavljen iz dveh delov, med katere segajo vertikalni stebri predalčja. En tak del je sestavljen iz petih debelih tramov kvadratnega preza dimenzij 26x26 cm in dolžine 4 m, ki so med seboj povezani s svorniki, na stičnih regah so nameščeni železni vložki patenta »Kavka«. Tečaji so peresni in izvršeni v železobetonu. Predalčje porazdeljuje obtežbo enakomerno na lok. Vsa konstrukcija je prekrita s salonom in prepletkana s karbolejem, da je zavarovana proti vlagi.

Širina med konviktom in župniščem znaša 4.70 metra, mostišče samo pa je široko na najožjem delu, kjer predereta loka mostišče, 3.70, v ostalem delu pa 4 metre.

Stavbenik Karel Kavka.

Novi most je zgradil stavbenik in tesarski mojster g. Karel Kavka iz Ljubljane. Čisti stroški za most znašajo komaj 350.000 dinarjev, kar je prav za prav zelo malo, če pomislimo, da bi veljal most iz železobetona najmanj pol milijona din več.

V sredo in četrtek je novi most čez Kokro uradno pregledala in ponovno z obtežbo preizkusila in dala uporabno dovoljenje posebna komisija treh inženirjev kr. banske uprave v Ljubljani. Most je bil dva dni obtežen s 114.000 kg peska in je preстал preizkušnjo nad pričakovanje odlično.

Danes so lahko ponosni možje, ki so se odločili za ta most. Kako potrebna je bila ta zgraditev, smo videli posebno sedaj, ko zaradi ponovne obtežitve nismo mogli skozi. Mož, ki je v teh dveh dneh zabranjeval vhod na novi most, se je v nekaj primerih moral skoraj dejansko boriti, ker so ljudje na vsak način hoteli čez most. Priporočevali so, kako velik ovinek bodo morali narediti, ker jih ne pusti čez most. Lahko rečemo, da blizu tri tisoč ljudi uporablja dnevno novi most.

Posebno radi se novega mostu poslužujejo ljudje v prostem času. Divje romantična dolinica reke Kokre je šele sedaj prav odkrita. Posebno mnogo ljudi postaja na novem mostu od poldneva do druge ure. Rahlo šušljanje valov jih za nekaj minut odmakne od skrbi, jim razvedri misli in srce.

Danes bo ob navzočnosti bana g. dr. Marka Natlačenja otvorjena in blagoslovljena nova ljudska šola in obenem tudi novi most. Obe zgradbi sta velika pridobitvi za Kranj in zasluži občinski odbor, predvsem pa župan g. Karel Česenj, vse priznanje.

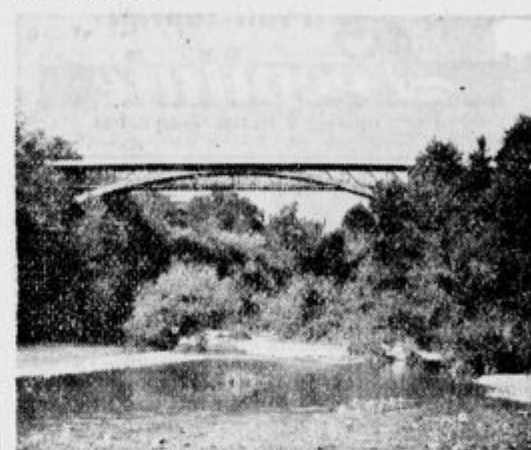

Foto Jug

Novi most čez Kokro.

Domače, slovensko milo

je prav odlično, se bogato peni in dolgo traja. —

Zato uporabljajte vedno

HUBERTUS

terpentinovo ali navadno milo.

Rekordna zmaga

v žužemberskem okraju

Ne bilo bi prav, če ne bi v našem listu že posebej poudarili močnejše zmage, ki ei jo je v nedeljo priborila JRZ v vsem žužemberskem sodnem okraju. Dr. Kulovec, ki je vsa povojno dobo gotovo največji prijatelj teh krajev, je dobil v žužemberski dolini in Suhi krajini 95%, vsi štirje Mačkovi kandidati pa so se morali skupno zadovoljiti s 5%, da ne omenjamo pri tem Ambrusa in Sela-Sumberka, kjer so dobili naši voditelji prav vse glasove ob 96% udeležbi volivcev. Celotno v žužemberskem, o katerem so poglavari samostojnežev in liberalcev dolgo let sanjali kot o nekaki svoji trdnjavi, je dobila JRZ nič manj kot 95.5%, dočim je ostalo združenim mačkovcem le borih 4.5%. Nič jim niso pomagali nesramni in lažnjivi letaki, ki so jih namesto gramozja posipali po cestah. Se manj jim bodo pomagale grožnje in kamenje, ki so ga v obupu metali na ogromen in veličasten spreved, v katerem so naši možje in fantje z godbo in balončki slovesno manifestirali pa trških ulicah ter z vsem srcem in globoko ljubeznijo vzklíkali kralju, Jugoslaviji in svojim voditeljem.

Žužemberska dolina in Suha krajina sta s tem spregovorili; mislimo, da sta vsem in vsakomur dovolj jasno povedali, komu naše ljudstvo zaupa! Po načelu: zvestoba za zvestobo bodo spregovorili sedaj na svoj način gotovo tudi voditelji, da bodo ti kraji tudi v gospodarskem in prometnem oziru oživel. Nujno je potrebna skozi Žužemberk avtobusna zveza Novo mesto—Ljubljana, da bo tako gornja krška dolina vendar že enkrat zvezana z ostalim svetom. — Električna centrala je v Zagradcu, tako rekoč na nosu, dolina pa je kljub temu v temi. Le nekaj kilometrov je treba, pa bo zasvetila luč ob razmeroma majhnih stroških v Žužemberku in v 25 vaseh njegove in dvorske občine. Upama, da se bo tudi gradnja suhokrajinskega vodovoda sedaj premaknila z mrtve točke!

Velika božična prodaja

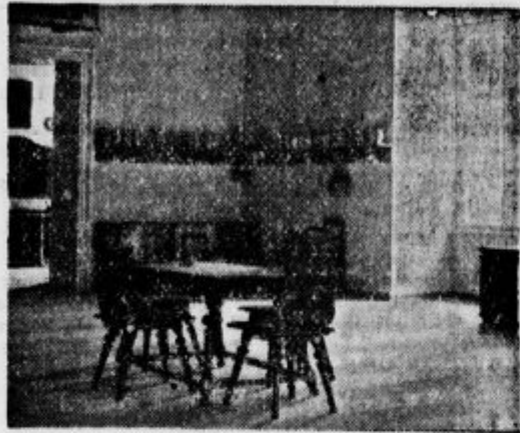
v novi štirinadstropni trgovski palači, po še nepoznanih nizkih cenah.

Sternecki

Zgodovina mariborskega gradu

Maribor, 17. decembra.

Več kot pol stoletja je imela ponosna stavba mariborskega gradu precej ponižujočo vlogo. Iz nekdanjega središča mariborskega družabnega in kulturnega življenja se je izpremenil grad v navadno stanovanjsko kasarno, v kateri so prebivali najbolj redni mariborski meščani, in v trgovsko skladišče za raznovrstno ropotijo. Iz te propasti, ki se je prav vidno zrcalila v notranji in zunanji podobi, ga je rešila mariborska občina z nakupom, sedanja občinska uprava pa mu je vrnila zopet njegov nekdanji sijaj s tem, da ga je namenila za muzej ter ga je dostojno restavrirala in prenovila. Z otvoritvijo muzeja, ki je nastanjen v njegovih prostorih, stopa mariborski grad zopet v novo razdobje. Sicer je konec njegove slave v družabnem pogledu, zato pa postaja pravo duhovno in kulturno središče mariborskega mesta in vse mariborske pokrajine.

Pogled v muzejsko dvorano.

Zgodovina mariborskega gradu je zanimiva in pestrna, kakor je zgodovina njegove okolice in ljudi, ki so z njim gospodarili. Kakor pri vseh takih stavbah, so tudi njegovi začetki bolj skromni. Nastal je kot potrebno ojačenje severnovzhodnega vogla mariborskega mestnega obzidja v drugi polovici 15. stoletja. Takrat so se začeli v naše kraje turški vpadi. Mestne utrdbe so morali znatno povečati in utrditi in tako je nastal tudi mariborski grad.

V začetku 16. stoletja je Maribor doživel turško obleganje. Pogumni mariborski meščani so hrabro odbili stotero turško premoč, vendar so sovražnikovi napadi mestno obzidje zelo zrahljali in poškodovali. Morali so poškodovane utrdbe obnoviti in modernizirati. Ta naloga je bila poverjena arhitektom iz Italije, ki jih je vodil znani Domenico del Aglio. Italijanski arhitekti niso samo modernizirali utrdb, temveč so zgradili v mestu tudi nekatera druga poslopja.

Novo razdobje se je začelo za mariborski grad, ko je prišel iz državnih rok v posest grofov Khislav. Ti so organizirali v gradu središče uprave in svojega dvorskega življenja. Mariborski grad

je postal s tem družabno središče velikega dela slovenske Stajerske. Posledica položaja gradu za časa Khislav je bila gradbeni razširitev ob današnji Slovenski in Gregorčičevi ulici proti zapadu. Med obema novima traktoma pa je nastala jezderska šola. V začetku 18. stoletja so pridobili grad grofi Brandisi. V njihovi lasti je bil grad zopet prezidan. Ohranili so točrno grajsko stavbo grofov Khislav, dali pa so ji v prvi polovici 18. stoletja baročni značaj. Z vrhunecem grofov Brandisov je dosegel tudi grad svoj višek, z njihovim propadanjem po agrarni reformi leta 1848 pa je začel propadati tudi grad. Prvi udarec mu je dala nova Grajska ulica, s katero so v 70 letih preteklega stoletja razdelili grad v dva dela — v grad v ožjem smislu besede — današnje grajsko poslopje — oba zapadna trakta pa sta postala meščanski hiši. V glavnem grajskem poslopiju je še valovalo dvorsko življenje, še je bilo tu shajališče plemenitih in bogatih meščanov, v grajski dvorani pa so bile najodličnejše prireditve in veselice. Tedaj pa je dobil grad zopet novega lastnika. Baron Twickl, ki je grad z Brandisovimi posestvi vred kupil, ga je začel izrabljati kot stanovanjsko poslopje. Izgubil je s tem ves svoj sijaj in nekdanji grajski značaj, razen velike dvorane, ki pa je postala trgovsko skladišče za pohištvo. Približno isto vlogo je imel grad tudi pod novim lastnikom trgovcem Berdajsem, ki ga je kupil od barona Twickla. Le, da je propadal še bolj, še več strank se je vseljevalo vanj in zadnja leta pred nakupom je postal pravo domovilišče mariborske revščine. Propadel bi bil popolnoma, če ga ne bi rešila mestna občina z nakupom. Prejšnja občinska uprava je hotela iz gradu napraviti nov mariborski magistrat. Preureditev pa bi bila zvezana s tolikimi stroški, da bi lahko za isti znesek zgradili novo, reprezentativnejše in primernejše poslopje. Ko je leta 1935 prevzela sedanja uprava vodstvo mariborske mestne občine, je zavrgla načrte za preureditev gradu v magistratne namene ter je sklenila, da se adaptira grad v muzejske prostore, poleg tega pa naj dobe tu streho še Studijska knjižnica in banovinski arhiv. Bil je to zgodovinsko važen sklep, ki je ustvaril Mariboru reprezentativno kulturno središče v starem grajskem poslopiju. Zaradi prevelikih stroškov se preselitev Studijske knjižnice sicer ni mogla uresničiti, zato pa bo ostalo več prostora za muzej in arhiv. Občina je žrtvovala tudi zelo visoke vsote za temeljito preureditev in modernizacijo grajskega poslopja. Bila je sreča, da sta se pri teh delih združila dva enako misleča in enako delavna moza, zgodovinar in ravnatelj banovinskega arhiva prof. Franjo Baš in na mestni stavbenik Maks Končnik, ki sta se oba z enako ljubeznijo in znanjem posvetila tej veliki nalogi. Da se jima je njuno delo popolnoma posrečilo, dokazuje že sedaj posrečeno izvedena renovacija zunanosti gradu in pa zgornjega nadstropja. V prihodnjem letu bodo opravljena še ostala dela, za katera je v novem proračunskem osnutku že predvidena velika svota. Potem bo imel Maribor v svojem gradu reprezentativno zgodovinsko stavbo, ki bo tvorila najlepši okvir najpomembnejšim kulturnim ustanovam severnega dela Slovenije.

Ravnatelj Fr. Alič — 50 letnik

Danes, 18. decembra, je srečal Abrahama eden največjih ptujskih kulturnih in narodnih delavcev, ravnatelj ptujске državne realne gimnazije, g. profesor Alič Fran. Ni človeka v Ptuj in okolici, ki ne bi poznal g. ravnatelja bodisi po njegovem delovanju, bodisi kot vzornega, priljubljenega profesorja in vzgojitelja. Za svoj razred se ni brigal noben profesor bolj kakor on. V njem je veak dijak videl svojega največjega zaščitnika, zato pa ba vsem ostal v najlepšem spominu.

Direktor Fran Alič se je rodil 18. decembra leta 1888 v Ljubljani. Ljudsko šolo je obiskoval na Trati v Poljanski dolini in v Škofji Loki, gimnazijo v Kranju, univerzo pa na Dunaju.

Ko je leta 1914 končal študije, je izbruhnila svetovna vojna, v kateri je bil vsa štiri leta v prednjih vrstah. Boril se je v Galiciji in na italijanski fronti. Po končani svetovni vojni je 13. marca 1919 nastopil službo suplenta na ptujski gimnaziji. Dne 26. oktobra 1921 je postal profesor in to službo je nad vse vestno in plodovito opravljal do 14. januarja 1938, ko je bil imenovan za inšpektorja v ministrstvu prosvete v Belgradu. Na tem mestu pa ni dolgo ostal, ker je 21. novembra t. l. nastopil težko in odgovorno mesto ravnatelja državne realne gimnazije v Ptuj.

To bi bil v kratkih potezah opis njegovega življenja. Omeniti pa še moramo, da je bil g. direktor Fran Alič pred svojim odhodom v Belgrad dve leti odbornik ptujске občinskega sveta in odbornik mnogih kulturnih društev. Dolga leta je opravljal funkcijo blagajnika ptujkega Muzejskega društva, ki ga je po njegovem odhodu v Belgrad izvolilo za častnega člana. Bil je dolga leta tudi odbornik in na koncu predsednik Prosvetnega društva, ki je za časa njegovega predsedovanja pridilo veličastni prosvetni tabor v Ptuj, ki je ostal vsem v najlepšem spominu. Kakor vidimo, je bilo njegovo delovanje zelo veliko. Zato se danes v polni meri vsi veselimo njegovega jubileja in mu želimo še mnogo uspehov pri njegovem delu v našem Ptuj, kajti v njegovi visoki in možati postavi vidimo vsi mladi moza jeklene volje in jasnih pogledov, moza polnega dobrote, resnice in pravice, ki ve, kje je njegovo mesto in kam vodi njegova pot. Ad multos annos!

Za enega nesreča, za druge sreča!

Pri prezidavi se je poškodovalo mnogo volnenega blaga, katerega prodajam sedaj po 12, 16 in 19 din.

Sternceki

.80 letnica Brumečeve mame

Kdo ne pozna Brumečeve mame? Nihče bi ji ne prisodil 80 let. Saj je vedno krepka in vedno vesela, čeprav je morala obklovati smrt svojih 6 otrok in moža. Vse trpljenje in žalost je junaško prebolela in se vsa posvetila svojemu sinu Franceljnu, poslednjemu, ki ji je ostal in ki sedaj služi kot upravnik pošte v Gornji Radgoni. Priljubljena mama še danes pridno gospodari na svojem domu v Polskavi, kjer še sedaj z veseljem, brez naočnikov, pridno prebira katoliške liste.

Blagi mamici k lepemu jubileju čestitamo in ji želimo še mnogo srečnih let!

— Pri zaprtju, motnjah v prebavi vzemite zjutraj na prazen želodec kozarec naravne »Franz-Josef« grenčice.

Za Božič tople copate!

Zborovanje Katehetskega društva in Slomškove družbe v Ljubljani

Dne 27. decembra bosta skupno zborovala Slomškova družba in Katehetsko društvo po naslednjem sporedu: I. Ob 9 se udeležijo člani svete maše pri oo. fračiškanih. Učiteljski pevski zbor ima že ob 8 pevsko vajo za sv. mašo. Pevke in pevce prosim, da bodo točni. II. Po sv. maši zborovanje v Unioinu: 1. Otvoritveni pozdravi; 2. Predavanja: a) dr. J. Demšar: Katehet in učitelj; b) dr. V. Brumen: Obiski v angleških šolah; c) ravnatelj R. Pečjak: Skrbimo za ugled šole in učiteljsva. 3. Razgovori o predavanjih. — Popoldne ob 3 pa ima Slomškova družba še sejo ožjega in širšega odbora. K udeležbi vabi odbor Katehetskega društva in Slomškove družbe.

Zdravje iz rož

»Po suhih gričih in holmih, zlasti po nerodovitni zemlji, raste lepa pomladanska rastlina, velikonočnica, pravi Cilenšek v svoji knjigi »Naše škodljive rastline«.

Velikonočnica, kilmavka, kosmatinček, tudi eigančki ji pravijo po nekaterih naših krajih, češko: koniklec, poljsko: sasanka, rusko: Son trava, nemško: Wiesen Kuschelle in latinsko: Pulsatilla pratensis poganja baš o velikonočnem času 20—40 cm visoka, kosmata stebila iz kratke, debele, rujave, z ostanki prejšnjih listov pokrite korenike. Brezvejnato steblo končuje z lepim, modrovijoličastim, kimajočim, zvonastim cvetom. Seže za cvetom poženejo pravi, dva do trikrat pernatno delni listi, ki so razcepjeni na ozke, priostrene krpice.

Doma je po Evropi, Aziji in raste pri nas kaj rada po nerodovitnih, peščenih, zlasti pa apnenih tleh. Cvete v marcu in aprilu.

Je precej nevarna rastlina. Vsebuje namreč v vseh svojih delih strupene snovi, med katerimi je nekaka kafrasta snov anemonol, ki pri sušenju razpade v anemonin in anemoninovo kislino. Pri živini povzroča drisko in vnetje črevesja in želodca. Če drgneš s svežo rastlino kožo, se ta napravi na njej spuščaj; na sluznicah pa povzroča vnetje.

Zavžita povzroča vnetje želodca, črevesja, ledvic, more pa tudi povzročiti smrt, ker ohromi srce in dihalo.

Kljub temu rabijo velikonočnico tako v domačem, kot v praktičnem zdravilstvu. Ponekod jo uporabljajo pri kamnih, drugod kot čistilo za kri, in spet drugod le zunanje proti raznim kožnim boleznim in bradavicam.

Potrebe slovenske univerze

Novo poslopje za prirodoslovne institute je nujno potrebno

Ljubljanska univerza ima mnogo svojih institutov v neprimernih prostorih. Da odpomore nezadržnemu stanju, je univerzitetni senat z ozirom na številne in nujne potrebe sestavil poseben gradbeni program, po katerem naj bi prišli v doglednem času vsi instituti do primernih prostorov. Po tem programu bosta prišla dva instituta naše univerze, kemični in strojni, v najkrajšem času do nujno potrebnih prostorov in lastnem poslopiju. Dana jima bo tako možnost za še uspešnejše delo in večji razvoj.

Letos se v gradbenem programu na vrsti prirodoslovni instituti. O potrebah nekaterih institutov se je doslej v časopisju in tudi sicer že precej razpravljalo, potrebe prirodoslovnih institutov, ki so zaradi pretesnih in neprimernih prostorov v glavnem univerzitetnem poslopiju v največji etiski, pa so naši javnosti le malo znane. Kako težko je znanstveno delo naših prirodoslovcev v obstoječih razmerah, bi mogel razumeti vsak, kdor bi videl, da so botanični, geografski, geološko-paleontološki, meteorološki in zoološki instituti pri svojem delu v veliki meri navezani na temne, mrzle in zastavljene hodnike.

Botanični inštitut na primer nima za mikroskopike vaje na razpolago drugega prostora kakor tesen in slabo osvetljen hodnik, ki ima kamnita tla in ki ga v zimskem času ni mogoče segreti. Zadržega pa se pokaže predvsem v tem, da služijo ti hodniki obenem za prehod osebjem univerze in strankam. Poleg tega naj še omenimo, da prostori zaradi štednje v popoldanskih urah, ko se večinoma vrše vaje, sploh niso kurjeni. Naš botanični inštitut se ponaša z obsežnim in dragocnim herbarijem. Uporablja pa ga ni mogoče tako, kakor bi bilo treba, ker je nameščen v sobi, ki je obenem delavnica dveh asistentov in slug. Pri tem niti ne omenjamo, da nima nobenega prostora, ki bi bil količjak prikladen za znanstveno delo v drugih panogah botanike razen sistematike in geobotanike.

Zoološki inštitut si je moral na svojem hodniku postaviti majhno lopo iz deek za svojo knjižnico, ki je drugje zaradi ekrajnega pomanjkanja prostora ni mogoče imeti. Na istem hodniku so poleg knjižnice nameščeni številni akvariji in terariji, obenem pa služi še za skladišče posod, zabojev in druge ropotije. Ker so na drugi strani hodnika postavljene še omare z raznimi preparati, kemikalijami, v alkoholno konzerviranimi živalmi itd., je hodnik komaj še prehod. Kadar se udeležuje zooloških vaj večje število dijakov, jih je treba zaradi pretesnega prostora razdeliti v dve skupini. Tako se morajo za začetne semestre vršiti dvojne vaje, vaje za višje semestre pa sploh odpadejo, ker so ostali prostori, ki bi prišli v poštev, vedno zasedeni. Razumljivo je, da so s tem slušatelji pri svojem študiju znatno prikrajšani za možnost temeljitejšega in poglobljenega znanja.

Kako velika je zadržega za prostor tudi v geološkem inštitutu, nam dokazuje med drugim temnica, ki je prirejena na tesnem prostoru med dvojnimi vrati. V zbirki so omare že tako polne raznega materiala, kamenin in fosilov, da se mora nav došli material enostavno magacinirati. Umevno je, da je za študijske namene zato zaenkrat popolnoma neuporaben.

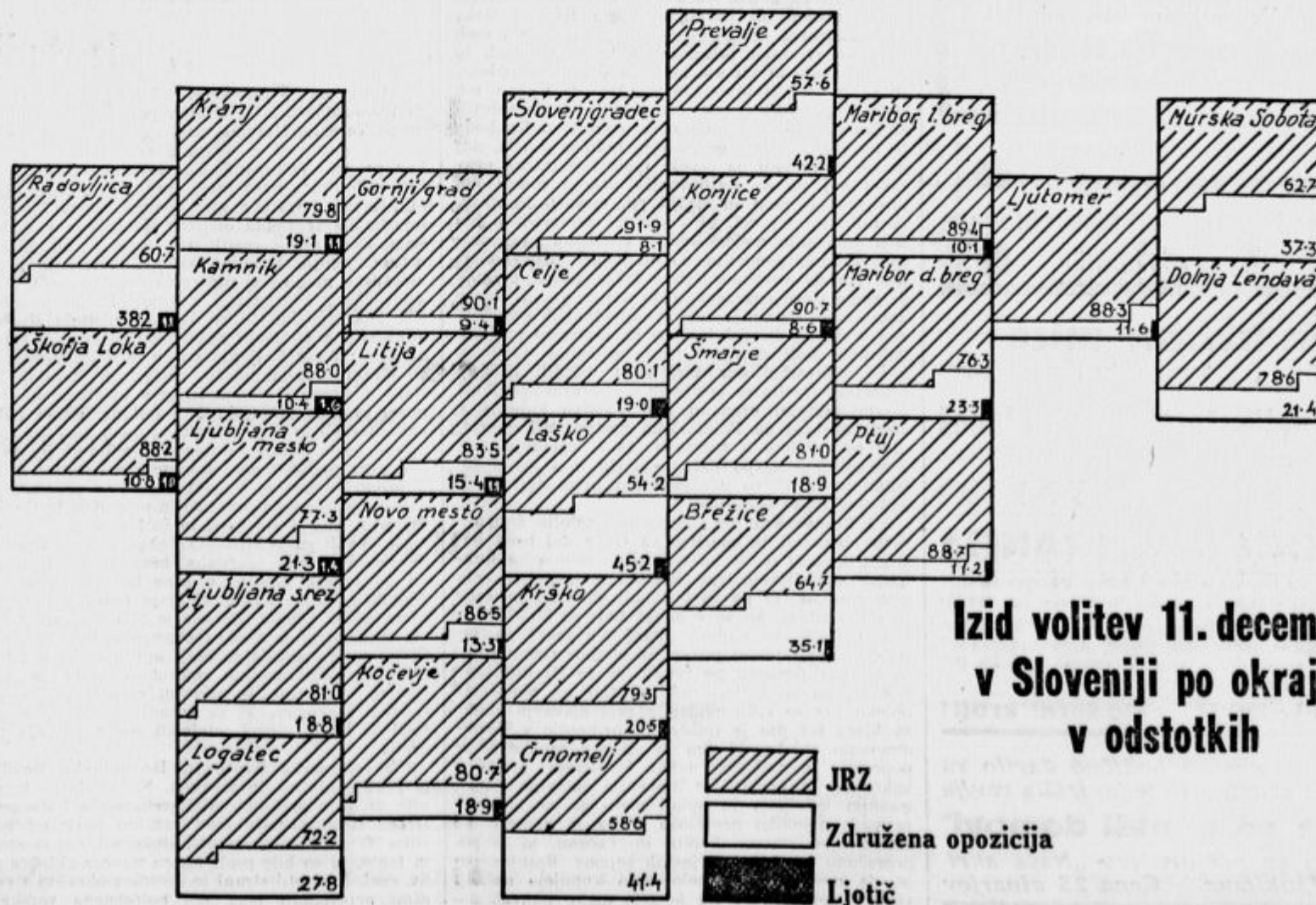
Prav taka stiska vlada v geografskem inštitutu, kjer so prostori s kartami, knjigami itd. prenatrpani in celo hodnik tako založen, da ga za namestitev potrebnih novih knjižnih omar ne morejo več uporabiti. Meteorološki inštitut ima ena samo sobo, v kateri mora delati kar 5 ljudi, poleg tega so v njej spravljani vsi meteorološki instrumenti, arhiv, knjižnica in drugo.

Ker je resno znanstveno delo v takih prostorih hudo otežkočeno in bo kmalu postalo že kar onemogočeno, je zadnji čas, da se uresniči zamiel postavitve novega poslopja, ki bo skupna za vse

omenjene institute. Vprav zato so v gradbenem programu univerze letos kot prvi na vrsti prirodoslovni instituti.

H koncu je treba še posebno poudariti dejstvo, da so se prirodoslovne vede v zadnjem desetletju v silni meri razvile in razmahnile, da navedeni inštituti predvsem tudi zato nujno potrebujejo popolnoma nove, modernim razmeram in potrebam ustrezajoče prostore. V izpraznjene prostore pa pridejo drugi univerzitetni zavodi, ki so deloma tudi nameščeni po nezdravih in mrzlih hodnikih.

Glede na vse to so se sestali šefi poedinih prirodoslovnih institutov pod predsedstvom dekana filozofske fakultete in ob ljubeznivem sodelovanju tehničnega strokovnjaka kr. banske uprave določili program za novo zgradbo in razporeditev prostorov v njej. Posebni naklonjenosti g. bana dravske banovine, ki kaže vselej živo zanimanje za nujne potrebe naše univerze, se moramo zahvaliti, da bodo vsa pripravljala dela kakor tudi tehnični elaborati z načrti vred dokončana prihodnji teden. Ta dela so poverjena g. ing. arh. Glanzu, tehničnemu višjemu prietavu tukajšnje banske uprave. Spriča naklonjenosti, ki jo je sedanja vlada pokazala do naše univerze upoštevala.

Izid volitev 11. decembra v Sloveniji po okrajih v odstotkih

- JRZ
- Združena opozicija
- Ljotič

Dve zunanjepolitični vprašanji v ospredju:

Cilji Italije v Afriki

Italija se pripravlja na osvojitve Egipta in Sudana

Pariz, v decembru 1938

Pariško časopisje — in tudi znanstvene revije — posvečajo največjo pozornost najnovejšim zahtevam, ki so se pojavile v Italiji po govoru zunanjega ministra grofa Ciana dne 30. novembra o »italijanskih naravnih težnjah«, in ki gredo na račun Francije in njenega kolonialnega imperija. Z največjo pozornostjo tudi ponatiskujejo članke italijanskih listov, ki zaporedno pojasnjujejo, čemu zahteva Italija, da se ji izroči francoska Tunizija, francoski Džibuti, in celo francoska Nica. Nervoznosti pa zaenkrat po pisanje ni vzbudilo nobene, medtem ko se je posebno med vseučiliško mladino celo opazilo, da tega najnovejšega prepira med Francijo in Italijo sploh ne jemlje resno. Kajti popolnoma jasno je, da ga danes v Franciji ni državnika, ki bi si upal predlagati, naj Francija ugodno željam Italije, ker bi ga vsenarodno ogorčenje takoj zmelalo. Francozi, ki v oktobru letošnjega leta prav čisto nič niso bili navdušeni, prelivati kri za nedotakljivost Češkoslovaške, bi pokazali vso svojo odpornost, če bi bilo treba braniti le kosček francoskega državnega ozemlja. O tem ni dvoma in to tudi v Rimu dobro vedo. V Franciji italijanskih zahtev zatorej ne jemljejo resno. Morda nimajo povsem prav, če jih preveč podcenjujejo, kajti ne sme se pozabiti, da diktatorsko vladane vladavine sprožijo in puste rasti samo tiste težnje, o katerih so prepričane, da so dosegljive. V ozadju velikih ljudskih manifestacij v Italiji je treba torej videti vlado, ki je trdno odločena, da želje, ki jih je dovolila, da jih ljudstvo javno izrazi, tudi izpolni.

Kaj hoče Italija od Francije in čemu to zahteva

V francoskem zunanjem ministrstvu so brez dvoma že zdavnaj izluščili pravo zrno iz omota javnih manifestacij, med katerimi so padali vzkliki po Tuniziji, Džibutiju in Nici. V francoskem zunanjem ministrstvu brez dvoma že vedo, kaj je jedro in kaj je omot, vedo tudi, kakšni cilji italijanske zunanje politike se odpirajo v ozadju teh nekoliko bučnih italijanskega časopisja in italijanske ulice. Ni treba biti diplomat, da človek spregleda, kam vodijo smeri, ki so se zadnje dni odkrile in se še dalje bolj odkrivajo. Vzkliki po Tuniziji, Korsiki, Džibutiju in Nici so samo začetek mnogo bolj obsežne diplomatske borbe za mnogo večje cilje, ki jih Mussolini upa v dobljenem času doseči in z njimi okrasiti svoj imperij. Če se ne motimo, hoče Mussolini v pogledu Francije samo spremembo položaja Italijanov v Tuniziji, spremembo v podstvu uprave v Sueskem prekopu, ki je v francoskih rokah, ter proglasitev Džibutija za mednarodno pristanišče. Ni verjetno, da gredo italijanske zahteve do Francije čez imenovane cilje. Potrebno je seveda več borb, v dobri veri, da se bo Francija morda le dala nekoliko prestrašiti in bo omenjene zahteve »na mirotni način« izpolnila, da si pridobi prijateljstvo Italije.

Pravi cilji italijanske zunanje politike — mnogo večji

Toda pravi cilji italijanske imperialne politike gredo brez dvoma dalje. S spremembo položaja Tunizije, ki naj bi postala samostojna država pod daljnim francoskim nadzorom, bi namreč Italija dosegla, da bi Francija svojo vojaško moč v tej državi zmanjšala, s čimer bi si Italija olajšala francoski pritisk na italijansko Libijo. Italija bi si rada zavarovala hrbet na tuniški meji zato, ker hoče svoje sile uporabiti drugod, namreč — proti Sudanu in Egiptu, ki ločita italijansko Libijo od italijanske Abesinije. Nadalje želi Italija dobiti vsaj delno pod svoje nadzorstvo tudi Sueski prekop, ki je po zasedbi Abesinije postal za Italijo prava življenjska žila. Sueski prekop je pod upravo Francozov, toda glavni del delnice ima v rokah Anglija. Italija hoče doseči soudeležbo, da si bo zavarovala nemoten dostop do svojega imperija in da bo v Sueskem prekopu za Italijo izginila nevarnost, da jo nekega dne zadavijo, če bi hotela svoj imperij še povečati na škodo Egipta in Sudana. Isto velja glede Džibutija, ki je neke vrste »francoski vratar pri vходу v italijanski imperij«. Italija si hoče tudi tukaj zavarovati prost dohod v svoja afriška posestva, da jih bo mogla koristno razviti in jih organizirati za tisti trenutek, ko bo dozorel čas, da hkrati iz Libije in iz Abesinije napade vmesno ozemlje Sudana in Egipta.

V Egiptu! V Sudanu! ...

To, kar Italija sedaj zahteva, so samo neke vrste oporišča — tri po številu — od koder namerava pozneje organizirati napad na Egipt in na Sudan, ter Libijo združiti z Abesinijo in s tem ustanoviti imperij, ki bo začel na Sredozemskem morju, objemal Nil in se končal na obali Indijskega morja na vzhodnoafriški obali. Sedanji izpadi italijanskega tiska, ki so vnanji odraz italijanskih zunanjepolitičnih načrtov, torej nikakor niso v svojem zadnjem cilju namenjeni Franciji, ampak Angliji in njenim postojankam, kot sta Egipt in Sudan. Egipt in Sudan morata postati italijanska. To je cilj italijanske zunanje politike, ki odmeva iz sedanjih navideznih tako bučnih manifestacij proti Franciji. To je tudi razlog za to, da se francoska uradna

javnost ne razburja mnogo in sedanjega prepira ne jemlje tako resno, kot bi ga navidezno morala.

Ce se Italiji v dobljenem času ta velikanski cilj posreči, bi se Afrika porazdelila v tri ogromne imperije: na severu bi obvladala vzhodni del Italija, zapadnega Francija, a ves afriški jug bi bil pod vplivom Anglije. Mussolini je realist in ve, da se k velikim ciljem pride postopno, korak za korakom, a tako, da je vsak korak trden in da nikdar ni treba več nazaj. Tunizija, Sueski prekop in Džibuti so tri takšne stopnice, ki cilju približujejo.

»Afriška Češkoslovaška«

Silno značilen je članek, ki ga je v decembrski številki revije »Wille und Macht« zapisal znani italijanski časnikar Troilo Salvotti in ki ga ponatiskujejo sedaj tudi francoski listi. Članek tamkaj odkritosrečno priznava, da hoče Italija doseči z Egiptom to, kar je Nemčija dosegla s Češkoslovaško. »Kakor je namreč nova Češkoslovaška tako rekoč vveljena v veliko Nemčijo in mora odslej jemati od Nemčije svoje življenjske sile, tako bo moral biti tudi Egipt vveljen v življenjski tok italijanskega kolonial-

nega imperija. Italija ga bo prepredla s gospodarskimi cestami, ki bodo iz Libije in po Nilu nizzol vodile v njeno Abesinijo. Enkrat pa bo že prišel čas, ko bo Egipt tudi politično podlegel italijanski sili. Reka Nil itak že zajema svoje vode iz jezera Cana, ki leži v Abesiniji. Nil dobiva svoje vode, ki napajajo Sudan in Egipt iz italijanskega ozemlja. Nil ne more več biti angleška ali egiptska reka. Nil mora postati mednarodna reka, kot je Donava postala mednarodna vodna pot.« Tako piše članek Salvotti. Odkritosrečno je razkril bodoče cilje italijanske zunanje politike. So to načrti, ki so Franciji mnogo manj nevarni kot so Angliji.

V Parizu so zato mnenja, da Chamberlain, ko pride meseca januarja v Rim, na noben način ne bo hotel postati posrednik med Italijo in Francijo v prilogo Italije, kajti on se dobro zaveda, da bi uresničitev trenutnih zahtev, ki jih Italija stavlja na Francijo, pomenila le oslabilitev tiste Francije, ki bo edina zaveznica Anglije, če in kadar bi Italija navalila na angleško posest v Egiptu in v Sudanu, ter morda celo v Aziji.

Lequellée.

Najnovejša skrb Evrope: Neodvisna ukrajinska država

Zemljevid predstavlja vse ozemlje, koder prebivajo Ukrajinci. Z leve na desno poševno podčrtano polje je Ukrajina, ki je pod Češkoslovaško. Z desne na levo poševno podčrtano polje tvori ukrajinsko sovjetsko republiko. Križasto polje je del Ukrajine pod Poljsko. Poševno črtasto in poševno pikčasto ozemlje je v sovjetski Rusiji, a izven sovjetske Ukrajine. Ozko poševno črtano ozemlje je pod Romunijo.

Zadnje tedne so tri vrste poročil pretresala Evropo z — odkritju ukrajinskega vprašanja: Na Poljskem so Ukrajinci zahtevali samoupravo deželno oblast; v Karpatski Ukrajini na Češko-Slovaškem je bil ustanovljen Nemški narodni svet na pobudo ukrajinske vlade same; v sovjetski Ukrajini so pa odkrili obsežno zaroto, ki je imela za cilj odtrgati sovjetsko Ukrajino od boljševiške Rusije.

Medtemi tremi dogodki so notranje zveze, na katere hočemo v naslednjem članku opozoriti.

Pred 1000 leti

Pred 100 leti so ustanovili veliki knezi Kijeva močeno državo na ozemlju, koder prebivajo Ukrajinci, ki se je raztezala od Karpatov pa tja do Kaspiskega morja, na severu pa do Varšave in Bresta Litovskega. Kijev je postala močena prestolnica in središče obsežne trgovine s srednjo in zapadno Evropo. Toda ukrajinska država ni trajala dolgo. Notranji prepri, spori za vladarski prestol ter zunanji pritisk od strani Mongolov, ki jih je vodil slovit Džingiskan, so državo rahljali, dokler ni razpadla in postala plen močnejših in bolj složitih. Suženstvo ukrajinskega naroda se je začelo v 13. stoletju, ko je njihova država razpadla in je trajalo vse do današnjih dni. Po odhodu Džingiskana so Halicki knezi še enkrat poskusili obnoviti staro ukrajinsko slavo, toda narod je bil preslaboten, da bi bil vzdržal napore novih osvobodilnih bojev. Vso ukrajinsko zemljo so pograbili drugi, le ob izlivu Dnjepra se je še nekaj časa ohranila vojaška država ukrajinskih kozakov kot zadnji ostanek nekdanje velike samostojnosti. Ostali so delno padli pod Madžare, kjer so postali sužnji v pravem pomenu besede: blapei, lesni delavci in pastirji gospodskega naroda, ki jih je zaničeval. Galicija je prišla že ta-

krat pod Poljake, in Ukrajincem se tamkaj ni godilo prav nič bolje. Tudi Poljaki so se obnašali kot gospodski narod, ki je na Ukrajince gledal kot na svoje sužnje. Samo tisti Ukrajinci, ki so prišli pod takrat velikansko litvansko kraljestvo, so živeli neke vrste samoupravno, ki pa je je bilo konec v 14. stoletju, ko sta se Poljska in Litva zliji v eno samo državno enoto. Ko so kasneje Poljaki sami izgubili svojo narodno in državno samostojnost ter padli v suženstvo tujim narodom, so potegnili s seboj v suženstvo tudi Ukrajince. Rusi so si poklonili največji del Ukrajine, Avstrija je pobasala ostalo. Rusi so Ukrajince takoj začeli poruševati. Celotno ime »Ukrajine« so jim prepovedali. Postali so Malorusi. Ukrajinci, ki so prišli pod Avstrijo, so enega gospoda izmenjali kar z dvema. Na eni strani jih je tlačila osrednja vlada na Dunaju, na drugi strani pa pokrajinske oblasti v Galiciji, ki so bile v rokah Poljakov. Dunajska vlada je Poljake božala ter jim v izkoriščevanje podarila galicijske Ukrajince. V marsikaterem oziru se je Ukrajincem v Galiciji godila slabše, kakor njihovim sobratom v Rusiji.

Pred svetovno vojno

Svetovna vojna je povzročila novo valovanje Ukrajincev, nudila novo priložnost, da se združijo v svoji lastni neodvisni državi. Srednje velesile — to sta bili Nemčija in Avstro-Ogrska — sta si zadali nalogo, da ustanovita »neodvisno Ukrajino« po svojih zamislih. Leta 1917, takoj po izbruhu boljševiške revolucije, je bila v Ukrajini proglašena neodvisna vlada, ki je z Nemčijo in Avstro-Ogrsko sklenila poseben mir ter ju tudi poslala, naj ji pošljeta vojaško pomoč proti boljševikom, ki so se pripravljali, da Ukrajino napadejo. Srednje velesile sta v Ukrajino zares vkorakali, toda Ukrajinci so kmalu spoznali, kakšna je bila ta »pomoč« in kakšna bo »neodvisnost«, ki sta jo ti dve državi prinesli. Ukrajina bi bila po poljskem, po ruskem suženstvu brez dvoma padla pod nemško nadoblast, da ne nemška vojska na zapadni fronti ni zrušila in Nemce prisilila, da so iz Ukrajine odpoklicali svoje divizije ter jo končno tudi popolnoma izpraznili.

Zamujena leta 1919—1923

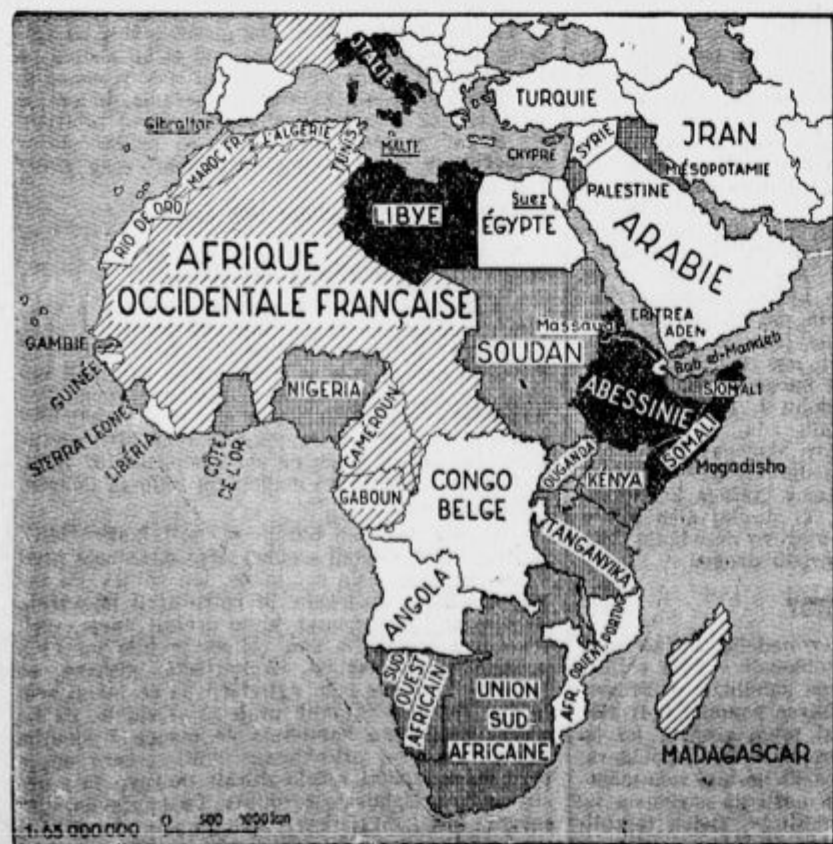
Sedaj je napočila nova doba, nova priložnost za ustanovitev neodvisne Ukrajine. Hetman Skoropadski je zbežal v Berlin. General Petljura je bil postavljen za predsednika vrhovne ukrajinske oblasti, ki se je na mirovni konferenci v Parizu trudila, da bi dosegla priznanje neodvisne ukrajinske države. Toda v Parizu zmagovalni državniki niso razumeli položaja. Bili so gluhi za ukrajinske prošnje. Zapadne velesile osvoboditvenih bojev Ukrajincev niso hotele podpirati. In tako se je zgodilo, kar je bilo neizbežno, da so se Ukrajinci zrušili, da so podlegli navalu boljševikov po štiri leta trajajočem neusmiljenem boju. Zapadne velesile so potem Ukrajino razkosale. Galicijo in Volinjo so prisodili Poljski — ki je hotela še več, Bukovino so izročili Romunom, karpatske Ukrajince Češkoslovakom; ostalo Ukrajino, njen največji del, pa so pograbili moskovski boljševiki. To se je zgodilo leta 1923. Če je Ukrajinec do tedaj služil dvema gospodoma, je sedaj postal suženj štirih gospodujočih narodov. Okrog 33 milijonov Ukrajincev je ostalo pod boljševiki, okrog 7 milijonov jih je prišlo pod Poljsko, več kakor milijon pod Romune in skoraj en milijon pod Češkoslovaško in Madžarsko. Oni pod Čehi so bili še najbolj srečni.

Pod štirimi gospodarji

Od leta 1923 dalje, ko se je zrušila neodvisna ukrajinska država, je bila Nemčija tista, ki je vedno mislila na Ukrajino ter pripravljala možnost, da nekega dne znova sproži vprašanje ustanovitve velike ukrajinske države. V Ukrajini bi Nemčija našla žito, ki ga potrebuje, našla bi petroleje, ki ji je neobhodno potreben (v Galiciji), toda priložnost za kakšen večji pokret v tem smislu se ni hotela pokazati. Šele letošnjo jesen, ko se je zrušila Češkoslovaška, so se odprla nova pota v tem pravcu. Češkoslovaška je dolgo raztegnjena država, ki se s svojim vzhodnim koncem dotika ukrajinskega ozemlja. Češkoslovaška je torej neke vrste širok in dolg hodnik, po katerem Nemčija lahko širi svoj vpliv vprav tja do ukrajinskega ozemlja. Videli smo, s kakšno odločno voljo se je Nemčija zoperstavila, ko sta hoteli Poljska in Madžarska zasedati ukrajinski kosček češko-slovaške države, da bi jim kdo zaprl pot tja proti ukrajinskemu vzhodu. Nemčija je v ukrajinskem delu Češko-Slovaške dobila elajno postojanko, od koder lahko uspešno deluje za združitev vseh Ukrajincev; tistih, ki so pod Poljsko, tistih, ki so pod Sovjetijo in tistih, ki so pod Romunijo. Če je kdo rešil Karpatske Ukrajince od Madžarov, so jih rešili Nemci. Oni dobro vedo, zakaj.

Najnovejše »prebujenje«

Takoj se je začelo obsežno propagandno delo onstran Karpatov med Ukrajinci na Poljskem in v sovjetski Ukrajini. Poljski ukrajinski poslanci so v parlamentu predložili svoje zahteve po narodni samoupravi, kar je na Poljskem povzročilo veliko zaprepačenje, v Galiciji pa krvave izgrede med Poljaki in Ukrajinci. Isto javljajo iz sovjetske Ukrajine, kamor tečejo široke reke denarja v te namene. Nekaj generalov je bilo aretiranih in odgnanih v Moskvo. Baje so se udeležili zarote proti državi. Če bo kedaj vstala neodvisna veliko-ukrajinska država, ki bi štela 42 milijonov ljudi in bi se raztezala od Karpatov tja do Kaspiskega jezera, bi to bilo mogoče le na razvalinah boljševiške Rusije in tudi na razvalinah — Poljske. Uprav ukrajinsko vprašanje zna biti tisti dinamit, ki bo razgaljal boljševiško tvorbo. In zopet se bomo Slovani vprašali, kako je to, da v zgodovini Slovani pomagamo tujim narodom, da zasužnjijo slovanske narode, in kdaj bo tudi za nas prišel čas, ko bomo složni v odbrani proti tujcu, ki ga je strah naše svobode.

Ta zemljevid predstavlja Afriko in prikazuje, kako je ta celina razdeljena med razne evropske države. Zemljevid bo služil za razumevanje našega članka o »Ciljih Italije v Afriki«. Italija in njene posesti v Afriki Libija in Abesinija s Somalijo so označene s polno črno barvo. Angleške posesti s temno križastim poljem — le Egipt je bel — medtem ko so francoske posesti poševno zaščitane. V glavnem je cilj italijanske politike, da združi Abesinijo in Libijo s tem, da zasede vmesni Sudan in Egipt. V ta namen potrebuje kot predpripravo trdno postojanko Tunizijo. Sueski prekop in Džibuti (bela točka ob vzhodni abesinski meji)

Izbira ni težka, če se odločite za dober aparat znamke

KÖRTING

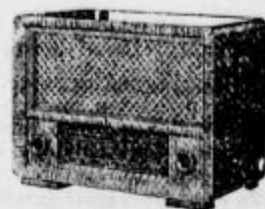
Dospela je nova pošiljka vseh tip KÖRTING aparatov, pa Vas vljudno vabimo na brezobzoven ogled istih

Körting - Blupunkt - Sachsenwerk

Glavno zastopstvo:

Anton Birke

Ljubljana, Mestni trg št. 9

Telefon 24-56

DRUŽINA

Na pragu pred božičem

Enkrat na leto prislubneš, in to je takrat, ko se začne otroci doma vaditi božične speve in pesmi. Takrat odložiš pero ali knjigo, ročno delo ali karkoli že — in prislubneš. Zgodilo se je že, da te prvi zvoki dohitijo, ko stopiš iz te sobe v drugo, in tedaj obstaneš, kjer si, kakor da se te je dotaknila čarobna palica, prisrčen čar.

Saj to niso tisti vsakdanji zvoki klavirja, ki jih je slišati skozi stene. Saj ti to zveni kakor melodija iz škatlice na pero, kakor nežno, prenežno zvončkanje — in stojiš in se zamisliš...

Ali je res že tako daleč? se vprašaš. Le kako je moglo leto tako naglo miniti! Saj človek ni hotel ničesar izpustiti, saj je pazil, da je vsemu prislubnil.

Vohiljaš v marčnem vetru in mežikaš v aprilskem soncu kot medved-mlači, ki stopi prvokrat iz svojega brloga. Videvaš otroke, igrajoče se okrog dreves in na vlažnih tratah. Videvaš jih na tlaku, ko se kamenkajo, podijo obroče, bijejo žogo. Saj je bilo še kakor včeraj, ko so se razvili koničasti, svetlozeleni javorovi listi in so vzcvetele bele cvetlične sveče kostanjev. Po nasadih so bile klopi polne ljudi na mladem soncu, vrisk otrok je vstajal v nebo. In v poletni vročini je žarek tlak po cestah, zunaj na deželi so želi žito in na jasnih gladinah sinjih vod so se pozibavala bela jadra. Zagrozilo se hude ure, oblaki so se grmadi, padala je huda toča. Ljudje na mostovih so se držali za klobuke. Saj je človek hotel, saj je tako zares toliko hotel!

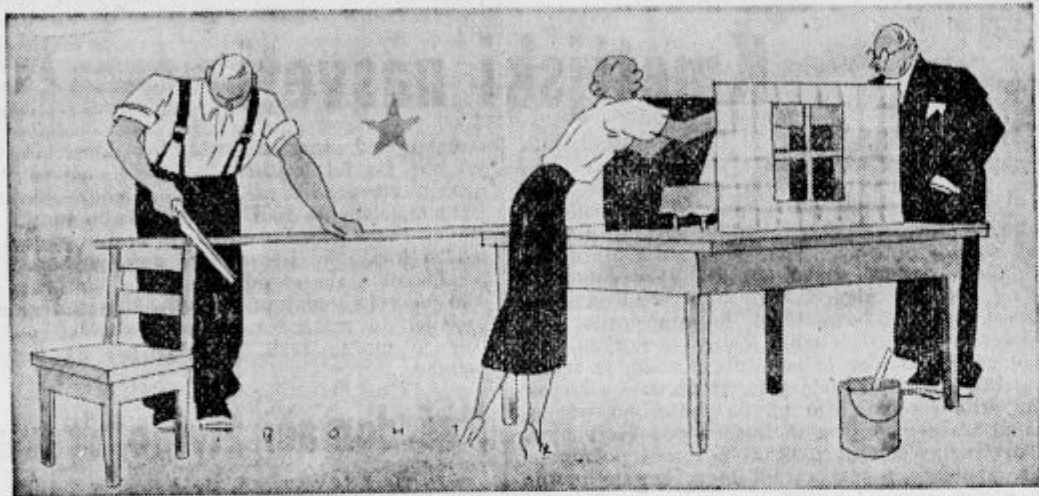
A zdaj je že prepozno — leto je mrtvo. Poznojesenske megle se raztezajo okrog vlažnih streh,

Božična drevesca prodajajo na Kongresnem trgu

drevesa so gola, vse barve so pomrle. Vriškajoča pomlad, prekrasno poletje, pisana jesen: vse je šlo. Leto je mrtvo.

Ne upaš si skoraj dihati, srce ti zapuščeno utripa. V sobi se je stemnilo; tako je kot v ječi.

Zadnje priprave za jaslice

Gospodinjsko poglavje

Marekaka gospodinja nima tehtnice in nobene mere, da bi z njo stehatila ali zmerila različne dodatke za kuhinjo ali peko. A vprav začetniška gospodinja, ki si vajena »mere na oko«, more pomagati tudi brez tehtnice in mere, če bo vedela, koliko gre, na primer, v žlico ali na nožovo konicno itd.

1 kilogram	2 funta
1 liter tekočine	1 kilogram
1 navaden kozarec vsebuje	1/4 litra
1 zvrhana žlica sladkorja	25 gramov
1 žlica sladkorja	20 gramov
1 zvrhana žlica moke, zdroba	20 gramov
1 žlica soli	20 gramov
1 zvrhana žlica presnega masla	40 gramov
1 kos presn. masla v vel. jajca	60 gramov
1 žlička pecilnega praška	6 gramov
1 jajna lupina	8-10 gr
1 ščepec kake stvari	1/2 grama

1 noževa konica kake stvari	2 grama
1 skodelica moke je	120 gramov
1 navaden kozarec sladkorja je	100 gramov

Prav tako je dobro, če začetniška gospodinja vé, koliko živil potrebuje za toliko in toliko oseb. Če dobi kdaj goste, kar ne vé, koliko bi skuhalo. Splošno je treba vseh jedil le malo več, kot za vsakdanjo uporabo.

Mesa za juho je treba za 1 osebo, da je juha prav močna, 200 g. ribe za 1 osebo 250 g, pečenke za 1 osebo 250 g, mesa brez kosti 200 g.

Če hrbet srne ni preveč majhen, zaleže za 8-10 oseb. Če so prej še druga jedila, pa zaleže za 15 oseb.

Bedro srne zadošča za 6-8 oseb, pri drugih jedilih tudi za 14 oseb.

Hrbet jelena zaleže za 30 oseb.

1 zajec za 6 oseb.

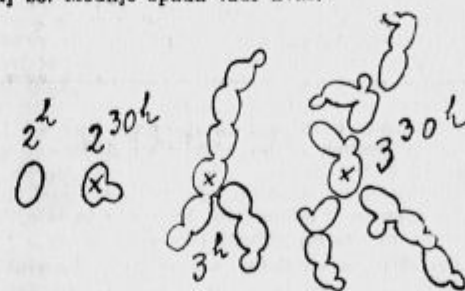
1 gos za 8-9 oseb.

- 1 raca za 5 oseb.
- 1 fazan za 6 oseb.
- 1 jerebica za 2 oseb.
- 1 golob za 1 osebo.
- 1 kokoš za 4 do 6 oseb.
- 1 puran za 8 oseb.
- 1 volovski jezik za 6 oseb.
- Za 1 osebo je treba zelenjave:
- belušev 250 gramov;
- fižola eno skodelico;
- gob 350 gramov;
- zelja 250 gramov.

To so pač najvažnejše mere, ki jih gospodinja potrebuje. Ščasoma se pa navadi na to, da že kar čuti in vidi, koliko je treba posameznih živil za toliko in toliko oseb.

Kvas

»Kaj je gospodinjska potrebnost,« in »kako naj z njo čim bolj ravnam,« bi se morala izpraševati vsaka gospodinja. Pri tem bi spoznala, kako mnogo stvari uporablja, ne da bi sploh vedela, kaj so. Mednje spada tudi kvas.

Razvijajoče se kvasovke, 1000 krat povečane

Kaj je kvas?

Kvas spada med najenostavnejša živa bitja. Po hrani, ki jo rabi za uspevanje, štejejo kvas med živali. Kvas, boljše kvasovke, sestojijo iz ene same celice, ki vsebuje vse, kar rabi kvasovka za življenje. Ta jajčasta celica se normalno množi tako, da ji mrena nabrekne, t. j. da ji zraste kalček. Kalček se po primerni rasti odcepi od matrine celice in se sam razvija na isti način.

Kakor vsaka žival, rabi kvas hrano in zraka in primerno toploto. Hrana je v splošnem ista, kakor živalska, le da rabi razmeroma več sladkorja. Ta sladkor spreminja kvas v glavnem v alkohol (vinsko vrelje itd.) in v ogljikovo kislino, t. j. v brezokusen plin. Ta plin se v testu zajame in ga dviga, t. j. ga rahlja, posebno močno tedaj, ko se segreva, t. j., ko se začne testo peči.

Preden začne kvas delovati, t. j. ustvarjati plin, ga je treba oživiti, ker je tržni kvas »mrtuč«. Zato delajo gospodinjke ponekod predtesto, drugod pa ga razmočijo v mleku, ki mu dodajo sladkorja in malo moke in ga postavijo na tople kraj. (>Kvas sem postavila!<)

Kakor rečeno rabi kvas za svojo prehrano v prvi vrsti sladkor, ki ga vsebuje naravna moka le malo. Razen tega predtesto zadržuje — kakor vsako testo — plin, ki ga ustvarjajo kvasovke in ki omamlja kvas alično, kakor omamlja človeka izdihan zrak. — V tekočem mleku ogljikova kislina uhaja (mleko začne kipeči!) in tudi zrak prihaja laže do kvasovk. Zato je pomešanje kvasa v oslajeno mleko priporočljivejše. Dobro je, da zaradi prezačenja čisto to mleko premešamo. Kraj, kjer naj stoji mleko, ozi. predtesto, naj bo topel okrog 30 stop. Celzija.

Zvonovi pojo

Zvonovi pojo — njih petje je čudežno, rajsko lepo. Ufite nad oblake glasovi, igrajo se z njimi vetrovi — in više v nebesno modrino kipé, kjer zvezde žare.

Zvonovi pojo — V zavetju poslušaj jih zemlja, nebo — utihnejo šumni lesovi, v potokih drhtijo valovi. Zelene doline in skalne gore molče in strme.

Zvonovi pojo — Kot da posijalo bi sonce v temo izginjajo v daljo mrakovi... »Zapojte, zapojte zvonovi! Zvenite nebo, preženite megle! mi vriska srce.

Marija Brenčič.

Malenkosti v veselje

Ni slovenska navada, da bi za božič obdarovali drug drugega: slovensko je le to, da nosi Miklavž. Vendar smo se Slovenci navadili tudi božiča v darovih in tako imamo zlasti gospodinjke eno skrb več, a tudi eno veselje več: saj kaj je lepšega, kakor da moreš komu kaj dati!

Le malenkosti si moremo nabaviti za božična darila, zakaj, naša denarnica itak zmeraj boleha. In kakor smo lani polni upanja dejali »drugo leto o božiču bo brez dvoma boljše, tako je letos zopet isto kot lani. Dovolj je volje in veselja za nakup daril, da bi bilo le prav toliko tega preklicanega denarja!

Če si ogledujemo izložbe, vidimo nešteto daril za ženske. Vprav s tistimi drobnimi malenkostmi moremo koga najbolj razveseliti. Vidiš lične pasove iz usnja, trakov ali žameta. Za športne namene dobiš lepe pasove, ki imajo žep. Vidiš krasne torbice iz usnja, krzna in blaga. Za prazne namene so pompadure iz brokata ali velurja in koliko je skrinjic iz najboljšega usnja z okovi in brez njih!

Dvobavne rokavice spadajo k modnim novostim; za letos je moderno, da imaš rokavice in ruto za vratom v istih barvah. Za k športnemu plašču spadajo plitvene ali irhaste rokavice a pahovka je iz žameta.

Za doma dobiš lične jopice, blazinicé, senčnike, svetilke, vaze, zaponke, verižice. Mimi običajnih kravati, nogavic in robcev kot darila za moža ali brata dobiš zanj še knjige, etojale za knjige, znamenja za branje, električne priročne kuhaličke in slično.

Ali se ozremo mogoče še po lepih skodelicah in krožnikih in po novih pladnjih? Vreči in čaše iz lepega stekla te vabijo in najbolj — umetnine, slike, kipi naših kiparjev in slikarjev! — In rože!

Ne pozabi na darila za revne družine in jim jim pošlji na dom!

Božična kuha in peka

Pomni: Čim prej bodo potice narejene, tem bolj mirni bodo prazniki. Božič pa je predvsem praznik miru!

Poleg potic lahko narediš še tole:

Čajev punč

Na pomaračnem olupku (2 pomaranči) obrišaj 40 dkg sladkornih kock, ki jih poliješ s pol litrom vode in postaviš v pokritem loncu na toplo. Pred uporabo kuhaš to sladkorno raztopino, dokler ni čista, dodaš kos vanilije in precejiš sok štirih limon in dveh pomaranč. Lahko prideneš tudi na tanko odrezano lupino polovice limone in vse to naj dobro prevre. Nato pripraviš čaj iz 1 1/2 l vrele vode in 6 žličk čajevih listkov. Ko čaj malo postane, priliješ prevreli sladkorni raztopini in priliješ — po okusu — 1 do 2 žlice ruma; nato izliješ ves punč v posodo za punč.

Božična torta

Mešaj: 14 dkg presnega masla, 1 in pol rebra v peči omeščane čokolade, 14 dkg sladkorja, da se peni. Nato dodaj 6 rumenjakov, 8 dkg zmletih mandelnov in 6 dkg drobljine in še sneg šestih beljakov in vse dobro premešaj. To goščo daš nato v tortni model, ki je s presnim maslom dobro namazan in z moko potresen. Pečeš v srednje vroči peči 1 uro. Ko se torta shladi, jo prerežeš in napolniš z ribezovo (ali češpljevo) mezo in prevlečeš z limonovo glazuro. (Lahko okrašaš torto z razpolovljenimi, vkuhanimi češnjami.)

Orehovi rogličji

Narediš voljno testo iz: 14 dkg presnega masla in 19 dkg moke, 8 dkg zmletih orehov, 8 dkg sladkorja, 1 jajca, 1 rumenjaka in nekaj limonovega soka. Ko testo že 1 uro počiva, ga na tenko razvaljaš razdeliš na majhne četverkotnike, ki jih nadevaš z mezo in izoblikuješ rogličje. Po vrhu jih pa mažeš z beljakom, pečeš jih v srednje vroči peči in potreseš z vaniljevim sladkorjem.

Francosko pecivo

Razžvrkljaj jako trd sneg 10. beljakov, doda 1/4 kg sladkornega poprha in še drugo 1/4 kg previdno primešaj. Vmešaj 1/4 kg neolupljenih, na drobno razrezanih mandelnov, 7 dkg arancina 7 dkg citronata, oboje drobno razrezano. Daj vse v dobro namazano, z moko posuto pekačo in peči previdno v ne prevroči peči. Ohlajeno razreži na kosce. Ostane jako dolgo sveže.

Kje je lisica?

Brez težav

deluje Darmol. K temu prijetnost pri uporabi: nobenega kuhanja čaja, niti požiranja kroglic in ne grenkih soli. Darmol je okusen kakor čokolada. Ne poskušajte z neprijetnimi kušnimi preparati, temveč uredite svojo prebavo z dobrim odvajalnim sredstvom.

DARMOL 30 LET **DARMOL** Očiščeno čisto in v roki izkarnih

Obleko pre narediš

Iz dveh starih oblek moreš napraviti prijetno obleko.

1. Krilo je skrajšano, iz jopice je narejen bolero. Nova je samo »bluza«, to se pravi, naprsnik, ki je sešit iz pol metra volnenega blaga.

2. Tudi ta zimska obleka je iz stare obleke, ki je prerezana v pasu in je vsak del zase predelan, pri čemer se le zlasti bluza prav lično posrečila.

Avstralija je stara šele 150 let

Potovanje prve kazenske ekspedicije iz Portsmoutha v Sydney

Dne 11. maja 1787 zgodaj zjutraj je prebivalce angleškega mesta Portsmouth prebudilo zamolklo ropotanje bobnov. Meščani so že vedeli, za kaj gre: po dolgem času se zopet odpravlja velika skupina kaznjencev, da jih odpeljejo v komaj odkrite dele sveta in tako za vedno ločijo od družbe. Ta transport je bil namenjen nekam v južna morja v neko novo deželo, morda celo na majhen otok ali nekaj takega.

Za čas vkrčavanja so izšle stroge odredbe, da morajo vsa okna in vsa vrata biti zaprta. Vojska dela po ulicah špalir, v katerem na 30 težkih vozovih peljejo uklenjene kaznjence v pristanišče Beach Point, kjer čakajo že čolni z veslači, ki bodo obsojence prepeljali na transportne ladje. Vselej, kadar kak čoln odvesla od brega, kaznjenci zaženejo pretresljiv krik za slovo domači zemlji. Naslednji dan se transportne ladje približajo dvema vojnima ladjama »Sirus« in »Supply«, nakar 13. maja odpluje prvo brodovje proti Avstraliji.

Seveda takrat angleška javnost ni mogla niti slutiti, kaj ta kazenski transport za svetovno gospodarstvo Angležev pomeni. Okrog 800 kaznjencev je odšlo in jih ne bo nikoli več nazaj, kakor se je pred njimi zgodilo že s tolikimi drugimi. In to vest je takratno časopisje odpravilo v nekaj vrsticami.

Ladje in potniki

Prvo brodovje, kakor se ta kazenski transport še danes v zgodovini Avstralije imenuje, je obstojalo iz zgoraj omenjenih dveh vojnih ladij in devetih trgovinskih ladij, ki so jih preuredili za transport kaznjencev. Debele stene, obite z dolgimi žebli in preluknjane z odprtini za streljanje, ločijo krov za posadko od spodnjih prostorov za kaznjence, da bi bila tako onemogočena vsaka zveza med tema dvema deloma ljudi, zlasti pa, da bi se preprečilo kako ropanje, ker taki kaznjenci so bili vseh obrov vajeni. Med kaznjenci so vedno oborožene straže, ladje same pa so bile tudi s strelivom in orožjem dobro preskrbljene, da bi mogle zadušiti vsak upor.

Pa tudi za druge človeške potrebe ni bilo tako slabo preskrbljeno. Živeža in vode je bilo dovolj, na vsaki ladji je bil tudi zdravnik in bolnikom so dovolili tudi nekatere olajšave. Tem razmeram se je morda treba zahvaliti, da je od okrog 1500 ljudi na 8-mesečni morski vožnji umrlo samo 30 ljudi, kar je za takratne razmere zelo malo. In to kljub temu, da so bile vse ladje zelo natrpane. Vse ladje tega brodovja so namreč skupaj imele le 3852 ton, kakor ima danes povprečen obrežni parnik. Na tem ozkem prostoru se je gnetlo 450 mož posadke, 250 častnikov in vojakov, med katerimi jih je 28 vzelo tudi svoje žene in otroke s seboj. Med kaznjenci pa je bilo 558 moških in 192 žensk, od katerih jih je 13 vzelo svoje otroke s seboj.

Kapitan Phillip in lord Sydney

Poveljnik brodovja in prvi glavar vse te družbe je bil kapitan Arthur Phillip, pozneje prvi guverner Avstralije. O tem možu je zgodovina ugotovila, da je bil sicer rojen v Londonu — okrog leta 1738 —, njegov oče pa je bil iz Frankfurta ob Majni, torej Nemec, in se je tudi Phillip vedno pisal po nemškem načinu Philip. Mladi Arthur je že s petnajstimi leti stopil v angleško vojno mornarico in je imel za seboj več let burnega mornarskega življenja, ne da bi se kdaj kaj posebno izkazal. Po končani špansko-portugalski

in angleško-francoski vojni je stopil iz službe in se umaknil v pokoj. Iz tega miru ga je lepega dne poklical lord Sydney in ga povabil, da bi prevzel nadvse težavno nalogo, katere težkoč vnaprej niti videti ni bilo mogoče: z majhno družbo vojakov in mnogo večjo družbo zločincev naj bi odpluli v površno znani del zemlje, ki ga še nikdar ni videl in o katerem sploh še ni bilo nobenih zanesljivih poročil. Tam naj bi ustanovil novo kolonijo in družbo navadil na urjeno življenje.

Kapitan Phillip je pod ugodnimi vetrovi plul s temi jadrnicami proti rtu Tenneriffa na zahodni obali Afrike, nato pa proti Rio de Janeiro v Braziliji, kjer je prvo brodovje obnovilo zaloge živil. Vsaka ladja se je spremenila v nekako Noetovo barko. Na vseh krovih je bilo živali, žita in drugih potrebščin, da se je vse trlo: koze, mladi psi, golobi, gosi, race, krave, ovce in svinje in celo mačke so naložili, da bi jih odpeljali s seboj. Odtod so pluli nazaj proti Afriki mimo Rta Dobre nade in naravnost proti Avstraliji, ki jo je odkril že kapitan Cook. Phillip s svojo jadrnico »Supply« je bil najhitrejši in je 18. januarja 1788 v pristanišču Botany Bay že vrgel sidro. Ostale ladje so prispele v nekaj dneh za njim.

Mesto Sydney

Že prvi dan je izkušeni Phillip spoznal, da to takrat edino znano pristanišče ne bo prav nič primerno za ustanavljanje trajne naselbine. Zato svojega živega blaga niti izkrcal ni, ampak je s tremi čolni odplul za obalo in iskal bolj primernejšega prostora. Že naslednji dan je odkril zaliv, ki se globoko zajeda v notranjost, in Phillip ga je z iskušenim očesom takoj ocenil in mu dal priimek, ki se ga še danes drži: »najboljše pristanišče sveta«. Gosti gozdovi so pokrivali obrežje in majhne otočice v njem. Phillip je jadral okrog in okrog ob bregovih in se zagledal v dokaj veliko naravno zajedlo, v katero se izteka majhna bistra reka. Ta prostor je določil za pristanek prvega brodovja in mu je dal ime po možu, ki ga je poklical na to pot: Sydney. Še tri dni je preiskoval pokrajino, nato pa se je vrnil v Botany Bay in se še 26. jan. 1788 z vsem svojim brodovjem vrnil nazaj v »Sydney«: ta dan še danes to mesto praznuje kot svoj ustanovni dan, z njim pa vsa Avstralija.

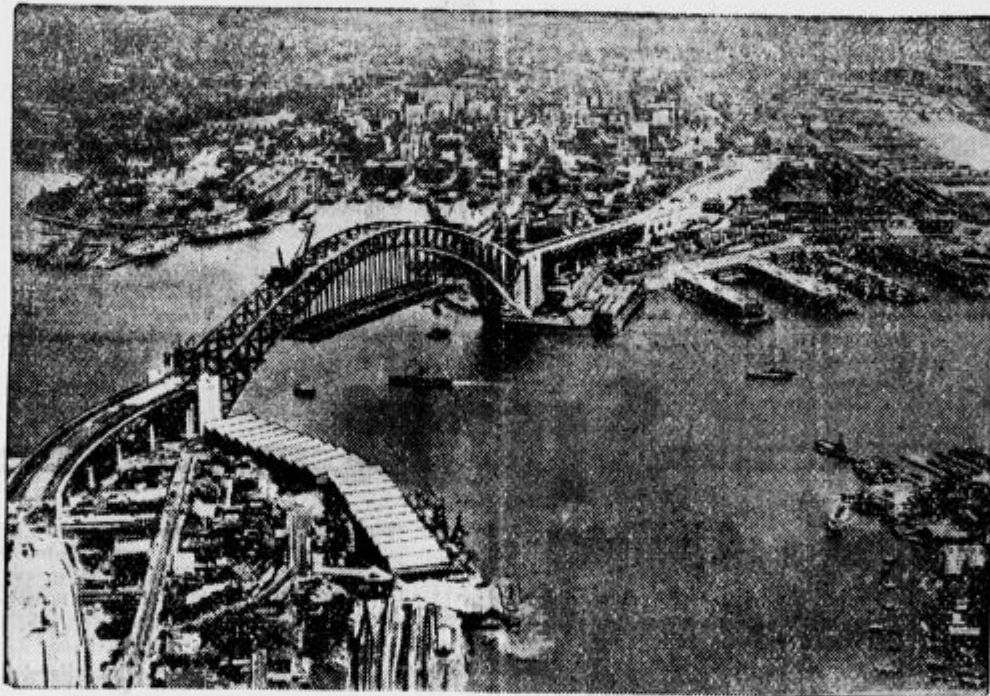
Še »zemlje za majhen požirek«

S četo vojakov je Phillip odšel na obrežje, kjer so na velikem mlaju razobesili angleško zastavo, mornarji na jadrnicah pa so oddali častne

Sprevod po Sydneyju — ob proslavi 150-letnice obstoja mesta.

strele. Nato je Phillip prebral ukaz, da je ta zemlja od 135° vzhodne dolžine angleška posest, zraven pa še nekaj otokov v Tihem oceanu, ki ležijo na isti zemljepisni širini kot ta suha zemlja, na kateri je stala ta družba. Te zemlje je »za majhen požirek«, kakor ironično pravijo zgodovinarji, in danes spadajo k njej: Nova Zelandija, Novi Hebridi, otočja Fidži, Samoa. Prijateljski in Družabni otoki in »še nekaj manjših otočnih skupin, torej vsega skupaj res za »majhen požirek« po angleških merah. Nato so častniki po običaju angleške mornarice ki je še danes v veljavi, pili na zdravje Nj. Vel. kralja Jurija III. S to slovesnostjo je bila nova kolonija ustanovljena in se je za takrat imenovala Novi južni Wales. In življenje se je začelo. Udomačili so se kaznjenci in vojaki in otroci. — (Po knjigi: Willhelm Nowak, Australien; Leipzig.)

Sydney, glavno mesto Avstralije — danes.

Drobne zanimivosti z vsega sveta

Brezbožniki sežigajo sv. pismo

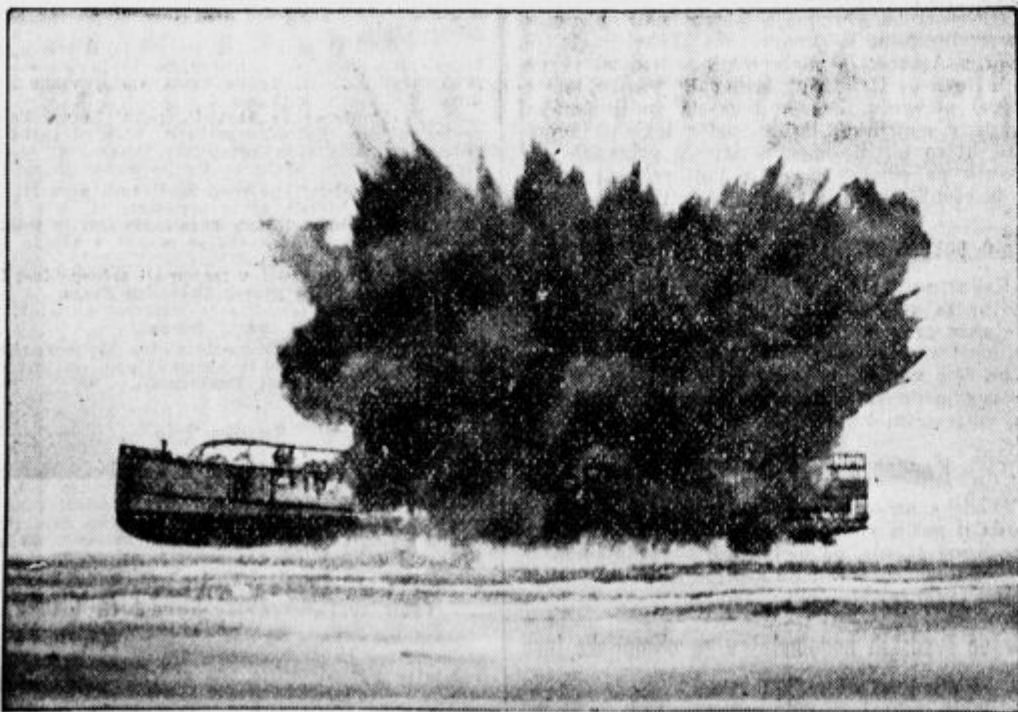
Sibirsko mesto Omsk je pred kratkim doživel čudno racijo: policija, ki mora seveda izvajati ukaze brezbožniške organizacije, je planila po mestu na lov za — sv. pismom! Zaplenila je 456 izvodov v raznih jezikih. Po odredbi Zveze brezbožnikov so vse te knjige na dvorišču GPU sežgali, da pa bi prizor bolj »zalegel«, so brezbožniki vmes prepevali bogokletne pesmi.

Kdo je v svetovni vojni oddal prvi angleški strel

Ko so tudi Angleži letos 11. novembra praznovali dvajsetletnico premirja, je v javnosti obenem nastal tudi spor, kdo je dal prvi strel iz angleške puške. Doslej si je to »časte« prisvajal vojak E. Thomas, ki je služil v irskem kraljevem polku, in sicer da je to bilo 22. avgusta 1914. Komaj pa je angleško časopisje razneslo to vest po angleškem svetu, so se oglasili mornarji, češ da je prvi strel po angleški vojni napovedi dala mornarica, in sicer že 5. in 6. avgusta 1914. Pa tudi ta časovna meja ni obveljala, ker pred nekaj dnevi se je oglašil nekdanji polkovnik Colin D. Brodie. Služil je v srednje eseškem polku, in pravi, da je ustrelil že 5. avgusta 1914 ob 6.15 zjutraj, in sicer na meji med angleško in nemško Vzhodno Afriko. Tisti, ki upokojenemu polkovniku ne privoščijo te »časti«, pa pravijo, da njegov strel ni bil uraden, da je Brodie streljal iz privatne puške in na lastno pest, ne da bi pri tem mislil na svetovno vojno ali jo hotel sprožiti. Brodie pa vztrajno zagovarja svoj »rekord« in je pred kratkim zastopnikom tiska pripovedoval, kako je vse to bilo. Ko je vojna izbruhnila — ki takrat še ni bila »svetovna« — je bil v mestu Mosaka ob Victoria Nyansa jezeru. Tamošnji komisar distrikta mu je z močnim odlokom domačinov poveril stražo nad jezovi. Dne 5. avgusta zgodaj zjutraj je prišlo do spora z odlokom nemških vojakov, ki so se vadili v bližini rek Kagera. Iz spora je nastala praska in prišlo je do strela, prvega da je sprožil on sam — ob 6.15. Ni še znano, ali mu bo obveljalo ali ne. Morda se bo pa še kdo oglašil, ki bo trdil, da je bil še hitrejši. Na ta način bomo morda še prišli na tistega, ki je vso to reč »začel«.

Finske železnice kurijo z lesom

Ravnateljstvo finskih državnih železnic je sklenilo v l. 1939 porabo premoga znižati za 10% in namesto premoga vpeljati les. V preteklem letu so finske državne železnice porabile premoga za 180.000 ton. 35 lokomotiv, ki so izdelane na kurjavo s premogom, že predelujejo na kurjavo z lesom. Čeprav se je izkazalo, da je kurjavo s premogom za kakih 20% cenejša, se je ravnateljstvo železnic iz splošnih narodnih gospodarskih razlogov odločilo za les. Brzovlake pa bodo še nadalje kurili s premogom.

Bomba je zadela »v polno«.

Japonsko letalo je bombardiralo kitajski parnik na reki Jangtee in zadelo »v polno«. Silen zračni pritisk eksplozije je ladjo — kakor kaže slika — dobesedno dvignil iz vode, potem pa se je razletela na drobne kosce. (Slika predstavlja tudi izreden uspeh fotografske spretnosti, če le ne bi bilo tako — hudot.)

DARUJTE KVALITETNO BLAGO!

Bogata izbira specialnih življenjskih potrebščin

KAVA-ČAJ
ČOKOLADA
LIKERJI — ŽGANJE

pri

Julio Meinl

Nov rekord jadrnega letalstva 50 ur v zraku

Dva nemška letalca Bödecker in Zander iz jadrnega letalske šole Rossitten sta v jadrnem letalu »Deutschland« tipa Kranich potokla vse dosedanje rekorde na tem športnem področju: plavala sta v zraku 50 ur in 15 minut in s tem nadkrčila vse dosedanje uspehe za skoraj 10 ur. Njun polet je v športnem svetu vzbudil veliko pozornost, prvič zaradi velikega uspeha, pa tudi zaradi velikih naporov, ki jih je bilo za ta polet treba premagati. Več kot dva dni — tudi ponoči — sta morala letalca vztrajati v svojih ozkih sedežih. Ker so sedaj dnevi že zelo kratki, je bil večji del poleta izveden ponoči, v temi in velikem mrazu.

Letalca sta ves čas poleta imela ugoden veter z velikim vzgonom, kar je seveda mnogo pripomoglo k uspehu. Tudi aparati za merjenje smeri, višine in časa so brezhibno delovali, pri tem so polet nadzorovali športni strokovnjaki in se ni bati, da rezultat ne bi bil mednarodno priznan. Po končanem poletu sta letalca pripovedovala, da sta že dolgo časa gojila namero, postaviti kak tak rekord jadrnega letalstva.

8. decembra zvečer je nad letališčem zgoraj omenjene šole zapihal močan južnovzhodni veter s hitrostjo 20 m na sekundo. Poleg tega je tedaj bila polna luna. Na letališču je bilo že vse pripravljeno, v naglici so še prižgali žaromete in luči za nakazovanje smeri in letalca sta zasedla svoje letalo, ki ima 18 m razpetine. S seboj sta vzela nekaj hrane (kruh, nekaj čokolade in nekaj jabolk). Obkleta sta se pa seveda popolnoma zimsko. Ob 10.45 zvečer sta vzplavala. Prvi dan jima je minil še dokaj hitro. Vseela sta v višini 100 do 3000 m, kakor ju je pač nosil veter. Tudi ponoči sta dobro videla obalo in morda je prav to gibanje izmenoma nad suho zemljo in nad morjem z različnimi zračnimi strujami pripomoglo, da sta letalca svoje letalo tako dolgo vzdržala v zraku. Proti koncu drugega dne se ju je že lotevala utrujenost. Tovarši na letališču so jima vpili in ju bodrili, onadva pa sta odgovarjala s tem, da sta prhutala s kriči. Ta zabava pa je čimdalje bolj izgubljala na svoji učinkovitosti in z zadnjimi napori je bilo treba napejati živce, da eden ali drugi ni zaspal. Zadnje noč sta se morala vsakih pet minut menjati pri krmilu. Neprestano sta drug drugega ogovarjala in si vpila razne vzklike, da jima oči niso padle skupaj. Po 50 urah in 15 minutah sta spet zdrsela pred letališče.

Njun aparat je bil zgrajen l. 1936, ima dvojna krmila in tehta 435 kg.

Ljubosumnost med ribami

»Ali ti ti nisi ena rekla, da ne zahajaj toliko v kopališče za ženske!«

Radio

Programi radio Ljubljana:

Nedelja, 18. decembra: 8 Vesel nedeljski pozdrav (plošče) — 8.15 Prenos cerkvene glasbe iz frančiškanske cerkve — 8.45 Verski govor (g. rav. Jože Jagodine) — 9 Napovedi, poročila — 9.15 Kmečki trio — 10.15 A. Dvorak: Ameriški kvartet (plošče) — 10.45 Bežigradski pevski zbor — 11.30 Koncert Sodelujeta: g. L. Turšič (fagot solo) in Radijski orkester — 13 Napovedi, poročila — 13.30 Koncert opernih spevov. Izvaja g. Marijan Rus, član zagrebške opere, pri klavirju g. prof. M. Lipovšek. Vmes plošče — 17 Kmet. ura: Gospodarjenje z gozdom (g. inž. Karel Tavčar) — 17.30 Vesel domač koncert. Sodelujejo: gđš. Poldka Zupanova, Poldka Rupnikova, g. S. Banovec, Tone Petrovič in Radijski orkester — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Notranja kolonizacija (dr. M. Stojadinovič, publ.) — 19.50 Klavirski koncert: Umetni plesi z narodnimi prvinami (g. prof. P. Sivie) — 20.30 Ura skladatelja E. Hochreiterja. Poje Sattinerjev zbor, vodi kapelnik A. Nefzlat, orgle: Saluator Majhenič — 21.10 A. Dvorak: Iz novega sveta — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Koncert Radijskega orkestra.

Ponedeljek, 19. dec.: 12 Pisano polje (plošče) — 12.45 Poročila — 13 Napovedi — 13.30 Opoldanski koncert Radijskega orkestra — 14 Napovedi — 15 Zdrava ura: Zgodovina psihiatrije (dr. Bogomir Magajna) — 16.20 Koroške narodne pesmi (plošče) — 16.40 Zimski ljudski svetniki (g. Boris Orel) — 19 Napovedi, poročila — 19.30 Nac. ura: Lirika Djure Jakšiča (Siniša Kordić) — 19.50 Zanimivosti — 20 O pevske tehniki in o možnih glas. (g. Ivanka Nagro, Hrasova) — 20.30 Večer Viktorija Parme. Sodelujejo: gđš. Milica Poljanar (soprano), g. S. Banovec (tenor), mešani zbor «Sloga» in Radijski orkester. Dirigent g. Herbert Svetel — 21.15 Reproduciran koncert: Godbe grenadirske garde — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Prenos lahke glasbe iz restavracije Emona.

Prispela nova pošiljka radio aparatov

SABA
HAPSCH
MEDIATOR
BLAUPUNKT

Izbirajte med najboljšimi!

„Tehnik“ Jos. BANJAI

Ljubljana, Miklošičeva 20.

Drugi programi:

18. dec.: Belgrad: 20 Narodne pesmi in plesi. — Kavarniška godba, 22.15 Plesna glasba — Zagreb: 20 Tamburice, 21 Zab. koncert, 22.30 Kvarter — Praga: 19.45 Igra, 21.10 Ork. koncert, 22.35 Ples. glasba — Sofija: 19 Nar. glasba, 19.30 Beethovenove skladbe, 20.55 Operetna glasba — Varšava: 19.30 Plošče, 21.20 Opereta — Budimpešta: 20.10 Ork. koncert, 22 Cigan. orkester, 23.10 Ork. koncert — Trst-Milan: 21 Sodobna ital. simf. glasba — Rim-Bari: 21 Pisan koncert, 21.30 Igra — Dunaj: 19 Koncert po željah — Berlin: 20.10 Opereta — Bratislava-Lipko: 20.10 Božični oratorij — 20.15 Hazdovni «Letni čas» — Beromünster: 20.15 Adventna in božična glasba — Strassbourg: 21 Solisti, zbor in orkester.

Ponedeljek, 19. dec.: Belgrad: 20 Pisan večer — Zagreb: 20 Opera — Praga: 19.35 Plošča godba, 21.10 Ork. koncert — 22.30 Plošče — Sofija: 19 Nar. pesmi, 19.30 Klavir, 20 Vok. koncert, 20.55 simf. koncert — Varšava: 19 Zab. koncert, 21 Vok. koncert, 22 Simf. koncert — Budimpešta: 20.15 Igra, 21.15 Ork. koncert, 22.30 Cigan. orkester, 23.10 Vojaška godba — Trst-Mi-

Najlepše Božično darilo Garnitura „Konsul“!

Do 1. marca 1939. bomo izvozili v Jugoslavijo 1000 izvrnih garnitur »Konsul« po tovarniških cenah brez posredovalcev sestojee iz:

1 modernega patent svinčnika CHROM	din 20—
1 safinastega etuis z zadržo	din 25—
1 polnilnega peresnika s 25 letno garancijo in 14 ot. masivnim zlatim peresom	din 84—
1 popolne garniture „Konsul“	din 129—
1 popolne garniture	din 358—
3 izvrne polnilne peresnike same	din 238—

Plačljivo po povzetju.

Porabite to izredno priliko! Pri naročanju navedite pisavo: ozka, srednja, široka, ležeta. Pošiljka sledi takoj! Pismena naročila naslovite na jugoslovansko tovarniško zalogo

Condor, d. z o. z. Jesenice

Gorenjsko, poštni predal.

Ian: 17.15 Violina, 21 Violončelo, 21.50 Igra, 22.25 Pisan koncert — Rim-Bari: 21 Opereta — Dunaj: 20.10 Pravljena igra «Janko in Metka», 22.30 Plesna glasba — Königsberg: 20.10 Spevoigra — Köln: 20.30 Nar. pesni — Monakovo: 20.10 Plesna glasba, 21.30 Komorni koncert — Beromünster: 19.10 Božična glasba — Strassbourg: 20.30 Gledališki prenos.

ZA BOŽIČ
NOVO LETO
IN ZA VSAKO PRILIKO JE

LEPA KNJIGA

NAJČENEJE IN NAJPLEMENITEJŠE DARILO

ZAHTEVAJTE
SEZNAM NASIH

73 KNJIZNIH KOLEKCIJ 73

MLADINSKO SLOVSTVO
LEPOSLOVJE

ZNANSTVENA DELA
PRAKTIČNE KNJIGE

PRODAJNE CENE ZNIZANE DO 80 %
OGLEDITE SI BREZOBVEZNO NASE KOLEKCIJE

JUGOSLOVNSKA KNJIGARNA
V LJUBLJANI

KLAVIRJE

vijoline, kitare, tambura
vse instrum. i. t. d. strun-
ni vse glasbene potrebe
Fine kupite najceneje pri

R. Warbinek

Ljubljana, Miklošičeva cesta 4

Specialist Vam popravi
vsa godalna glasbila umet-
niško strokovnjaško.

Opozorjam

cenj. občinstvo, da se dobe
tovarniško nove »Hohner«
harmonike edino le pri:
Warbinek, Miklošičeva c. 4.
»Hohner« harmonike kup-
ljene drugod so rabljene.
Matth. Hohner, tovar. har-
monik, Trossingen. (g)

KLAVIRJI

planini, harmoniji STEIN-
WAY & SONS, BLUTHNER,
BOSENDORFER, FOR-
STER, HÖLZL, MANBORG
so nesporno najboljši fabri-
kati na svetu.

Dobite jih le pri tvrdki

ALFONZ BREZNIK

LJUBLJANA

Aleksandrova cesta

Majhni obroki, nizka izpo-
sojevalnina. Tudi preigrani
klavirji na zalogi.

Istotam velika izbira vseh
glasbil, muzikali in strun

Harmonije in pianine

moderno izdelane z večlet-
no garancijo, najceneje do-
bavlja Ivan Kacin, Domžale.
Zahtevajte cenik. Spre-
jemajo se popravila orgel,
harmonijev, glasovirjev. (g)

Nov harmonij

z desetimi registri, poceni
napravljen. — Ponudbe na
upravo »Slovenca« Mari-
bor pod »Ugodna prodaja
19606«. (g)

PITANE
PURICE
KAPUNE
KOKOŠKE

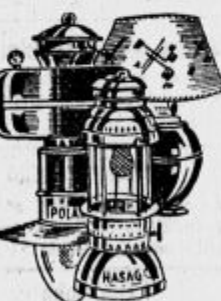
IZ RESTAVRACIJE

izbrana štajerska vina, rebulo, kraški teran, la muškadni silvanec

Razpošilja tudi po pošti!

MORSKE IN SLADKOVODNE RIBE FINE
NAREZKE — NUDI PO UGODNIH CENAH

SLAMIČ

NAJNOVEJŠI IZUM!
ORIGINALNE HASAG-PRESTO PETRO-
LEUM PLINSKE SVETILKE
(svetovni patenti)

Za pogrevanje špirit ni več potreben!

Ni več treba 3 minute dolgo čakati.

ORIGINALNE POLAR SVETILKE od 300-3000 sveč
Čez 100 modelov! Prospekte pošljemo gratis in
franko! ORIGINALNE HASAG IN POLAR SVE-
TILKE, ter originalni deli se lahko nabavijo samo
pri nas

PETRO-LUX k. d., ZAGREB, Radišinska ulica 9 • • • Telefon 72-60

Iščejo se prekupčevalci in zastopniki v vseh mestih.
VARUJTE SE MANJ VREDNIH PONARED B

ZAHVALA vsem br. sestram v Zavetišču sv. Jožefa, ki so stale
ob strani moji pokojni ženi za časa njene hude bolezni in ob
njeni najbržkejši uri, ko tolažile in ji ljubeznivo stregle. Bog
plačaj tudi vsem darovalcem cvetja in vsem onim, ki ste jo
spremili v tako obilnem številu k počitku k Sv. Križu. Vsem
naj Bog obilno povrne!

V Ljubljani, dne 17. decembra 1938.

Gaberšek Anton, soprog.

Pogrebno društvo Marijine bratovščine v Ljubljani

sporoča svojemu članstvu, da nas je za večno zapustila naša
dolgoletna odbornica, gospodična

Tončka Tavčar

trgovka

Zveste sodelavke se bomo vedno spominjali.

V Ljubljani, dne 17. decembra 1938.

Glasba

Brezplačen pouk v »Konsul«

HAHTEVAJTE BREZPLAČEN CENIK
HEINEL & HEROLD
ASAJ. zal. trgovice glasbil
HARIBOR, br. 102

Pianino

znamke Tettensborn, Wien,
železna konstrukcija, na-
prodaj. Rakuš, Sv. Bar-
bara, Haloze. (g)

Darila za male in velike

gitare, harmonike,
violine in drugo

najceneje pri

M. MODIC

Ljubljana, Cojzova c. 9.

HAHTEVAJTE BREZPLAČEN CENIK
HÖHNER
NAJPOPOLNEJŠE
HARMONIKE
SVETA

GENERALNO ZASTOPSTVO
F. SCHNEIDER

ZAGREB, NIKOLIĆEVA 10

Kdor želi prodati ali kupiti posestvo,
hišo, vilo, zemljišče, obrt, gozdove itd.

Kdor hoče v najem vzeti ali oddati obrt, trgovino,
gostilno, pekarijo in slično.

Kdor išče ali oddaja stanovanje, sobo, posojilo.
Vam preskrbi najhitreje v Ljubljani

Realitetna poslovalnica Masarykova cesta 14-11.

Zagorski, podružnica palača Grafika

Vodimo skrbno upravo hiš in posestev.

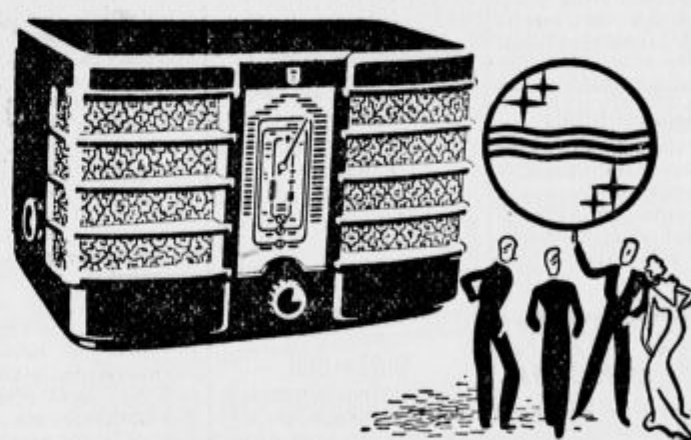
Dražba lesa

Začasna državna uprava razlaščenih gozdov v
Ljubljani, Cesta 29. oktobra št. 24-L, prodaja na javni
dražbi dne 26. jan. 1939

2.240 m³ tesanih tramov

produkcije 1938 fco vagon Straža pri Novem mestu.
Pojasnila, pogoji in tiskovine za ponudbo so na raz-
polago pri gornji upravi in šumski upravi razlaščenih
gozdov v Straži.

MALI SUPER z
VELIKIM GLASOM

PHILIPS 215

Najmodernejši 3+1 cevni Superhet z oktoko kot cev za oscilacijo —
7 uglašanih krogov, kratki, normalni in dolgi valovi, dobite že

za Din 175— mesečno

Oglejte si še danes ta aparat pri

H. Suttner, Ljubljana

Aleksandrova cesta 6

Ogled in predvajanje brezobvezno. Prospekti brezplačni!

Zahvala

Ob težki izgubi našega ljubega soproga, očeta, brata, strica
in svaka, gospoda

Ivana Schrotta

poslovodje drž. žel. v p.

se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so z nami iskreno soču-
stvovali in blagega pokojnika obsuli s krasnim cvetjem in
venci, ter vsem, ki so prišli od blizu in daleč in ga spremili
k večnemu počitku.

Sv. maša zadušnica se bo darovala dne 22. decembra ob
8 zjutraj v župni cerkvi sv. Frančiška v Sp. Šiški.

Ljubljana, dne 18. decembra 1938.

Rodbina Schrottova.

Denar**Za ustanovitev**

trgovskega podjetja iščem družabnico z nekaj premoženja. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Slajna bodočnost« 19.404. (b)

Hranilno knjižico

Hran. in posoj. zavoda v Ljubljani, z vlogo 4000 din. prodam. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 19.277. (d)

Posojila

različna, preskrbam hitro in brez kakšnega predplačila

Hranilne knjižice

vnovčujem proti takojšnji gotovini. Oblast. dovoljena pisarna

Rudolf Zore

Ljubljana, Gledališka 12 Znamka 3 din

Družabnika

iščem za štiri res dobičkonosne patente, že patentirane, z malim kapitalom, ali pa jih prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 19.545. (d)

Finančniki!

Možnost ustanovitve brezkonkurenčnega podjetja v Jugoslaviji. Odprodamo recepte za tovarniško izdelavo takih predmetov. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Brezkonkurenčno« št. 19.559. (f)

Obrt**Pozor dame!**

Poleg brivke-moškega salona sem na novo odprl tudi damsko-frizerski salon z jameštvom v najmodernejših frizurah, v vodni, želatini in trajni ondulaciji. Postrežba točna. Cene solidne! Trajna ondulacija din 50.— Se najtopleje priporoča frizerski salon za dame in gospode

Korun Ivan

Sv. Petra cesta 19

Franc Jager tapetništvo

Ljubljana, Sv. Petra c. 17

telefon 20-42

Velika zaloga vseh vrst žimnic, otoman, najmodernejših couch-zof. - V zalogi vedno vseh vrst žimic, gradil za modroce, blago za prevleko pohištva itd. - Solidno delo! Točna postrežba! Konkurenčne cene!

Auto-motor**Motor**

200—350 ccm, dobro ohranjen, kupim. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 19.409. (f)

Motor

samo novejši tipe, do 350 ccm, DKW prednost - kupim. Perdiš Karel, Primskovo 184, Kranj.

Avtomobilisti!

Avto hladilnik specialno popravila, strokovnjsko, hitro in z garancijo

Gustav Puc

Tržaška c. 9 - tel. 26-97

TA VARSTVENA ZNAMKA NA STEKLENICI

Vam jamči,

DA STE KUPILI ZA ČIŠČENJE VSEH KOVINASTIH PREDMETOV, OGLEDAL IN OKEN PRIZNANO NAJBOLJŠE SREDSTVO

Sidol

katero vsled kemičnih sestavin vse te predmete ČISTI, POLIRA, OHRANI, DESINFICIRA

PAZITE NA VARSTVENO ZNAMKO!

TRGOVSKI POMOČNIK

izurjen v izdelovanju moškega perila, se takoj sprejme. Ponudbe na naslov: M. KOKL, KRANJ.

Dijaki**Gospodično ali dijakinjo**

sprejemam na hrano in stanovanje. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 19.558.

STROJ**Regulator**

za navadno turbino, zelo ugodno prodamo. Triluf, Kolodvorska ul. 11. (f)

Šivalni stroj

nov, pogrezljiv - poceni prodam. »Hermes«, Stari trg 21-I.

Ročno stiskalnice

(Špindel-preša), kupim. — Skubic, Ljubljana, Veliki štraden št. 9. (f)

Šivalne stroje

prvovrstnih znamk, najcenejše, tudi rabljene že od 300.— din naprej prodaja »Triglava«, Resljeva c. 16.

Napredaj

več šivalnih strojev prvovrstnih znamk - novih in rabljenih prav poceni pri »Prometu« v Ljubljani (nasproti križanske cerkve.)

Parni mlini!

Prodajam dobro ohranjen mlinski valjar znamke »Prokopp« 60 cm širine. Naslov v upravi »Slovenca« pod številko 19.621. (c)

Ženitbe**Vdovec s kmetijo**

srednjih let, išče nevesto 35—50 let. Naslov v upr. »Slovenca« pod 19.300. z

Gospodična

trgovsko naobražena, starejša, s 30.000 din gotovine, poroči trgovca z lastno trgovino od 45 do 55 let. Dopise v podružni. »Slov.« v Celju pod znakom »Zelo podjetna« 19487

Deklico

6 mesecev staro, oddam za svojo ali pa proti mesečnemu plačilu. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 19.331. (f)

Dobrim ljudem

oddam za svojo ljubko dveletno punčko in modnega šestletnega fantka. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 19.435. (r)

Prodajmo

Orehova jedra in fižol nudi Sever & Komp. — Ljubljana, Gosposvetska cesta 5. (f)

Štajerska jabolka

vedno na zalogi po nizki ceni pri Gospodarski zvezi, Ljubljana, Tyrševa c.

Za vsako priliko

najboljše Hubertuse in vsa druga oblačila nudi ceneno Presker, Sv. Petra cesta 14.

Bogato**božično darilo****za gospodinjstvo je****modern šivalni stroj**

ker ga dobite najceneje samo pri

»Triglava« — Resljeva 16

Posvetajte svojo pažnjo.

Nabavite si tudi Vi za Vašo pralnico ta čudežni električni pralni stroj

„VIKTORIA“

Glavno zastopstvo in zaloga »VIKTORIA« električnih pralnih strojev in centrifug

Gustav Puc, Ljubljana Tržaška cesta 9. Telef. 26-97

Branjarijo s koncesijo

ugodno prodam. Emonska cesta 10, Ljubljana. (f)

Lepe starinske jaslice

ugodno napredaj. - Novi trg 1-III, levo. (f)

Dobro vino

od 5 litrov naprej napredaj; pletenke oddati Aškerčeva 22, prtiličje, Maribor.

Večjo množino

debelega, zdravega krompirja in borovega lesa imam napredaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 19.519.

Ugodno prodam

300 parov ženskih in moških čevljev, ročno delo, za polovično ceno. Mohorič, Ljubno, p. Podnart.

Jajca

zajamčeno sveža, zaboj 720 komadov 670 din, zaklane in očistene purice, 10 kg 130 din — franko vozniha, razpošlaja po povzetju G. Drechsler, Tuzla. (f)

Najlepše božično darilo

Lepe nove olinjate slike, razne nabožne, tudi Marije Pomočnice z Brezje ter Srca Jezusovega, primerno za družinsko posvetitev, in pokrajinske, poceni napredaj (od 11 do 4). — Greti Wansich, cerkvena slikarica, Ljubljana, Florjanska ulica 12, III. nadst. (f)

„VELEBIT“

otroški vozički

ZAGREB, Mesnička ul. 7/II. na dvorišču

Najnovejši do sedaj se navedeni modeli za 1938 v specialni in največji trgovini otroških vozičkov. Prodaja za gotovino in na odplačilo. Cenik s slikami brezplačno. Izrežite oglaš saradi naslova.

TRGOVSKI POMOČNIK

manufakturiš, samo prvovrstna moč, star do 25 let, vojaščine prost, dobi takoj službo. Ponudbe na naslov: M. KOKL, KRANJ.

Dražba

Pri okrajnem sodišču v Ormožu se bo vršila dne 29. decembra 1938 ob 12 prišilna dražba stare, renomirane gostilne v Ormožu, obstoječe iz dveh hiš, krasnega vrta za goste in zelenjavo, kegljišča, ledenice, kleti, velikega dvorišča z gospodarskim poslopjem in drugimi pritliklinami. Najprometnejša točka v mestu. Lepa sončna lega.

Zraven spada še travnik in njiva na periferiji mesta, primerno tudi za stavbišča ter gozd.

Interesentom so pojasnila brezplačno na razpolago.

Mestna hranilnica v Ormožu.

Inventar specer. trgovine

se prodaj, skupaj ali posamezno. Ponudbe na Alo-ma Company, d. z o. z. v Ljubljani. (f)

Stoječega lesa

borovega in smrekovega ima napredaj večjo količino Jernej Klemenc - Zg. Šiška, Vodnikova cesta 58.

Zaklane in očistene pure

in kokoške, kg 13 din; 1a. orehova jedra, 10 kg 250 din, franko poštnina, razpošlaja G. Drechsler, Tuzla. (f)

Hrastovi plohi

90 komadov, suhi, 2—4 m dolgi, 5 cm debeli, in javorovi hlodi, napredaj. - Burgar, Visoko pri Kranju. (f)

Za praznike

vas postreže najbolje in najceneje s prvovrstnim rumom, likerji, spiritom in žganjem. Lastna žganjarna Frank Zajc, Zg. Šiška 114, Celovška cesta, Ljubljana VII. (f)

Mesariji, gostilničarji!

Dobro doba mesarija z gostilno, Ljubljana-Dravljice (dve stanovanji) — ugodno napredaj. Poslopje blizu cerkve in tramvaj. Pojasnila: A. Švajlgar, Dravljice 74, p. št. Vid nad Ljubljano (f)

Kolače medene,**izdelke voščene,****drevesca božična,****obeske domače****in med na debelo****v Ljubljani ima****»SVEČA«****Stritarjeva ulica 6.**

DROETKERjev pecilni prašek in vanilinov sladkor

Pozor! RADIO Pozor!

Aparati, ki ne sprejemajo molenj? Ne! — To je danes še nekaj nemogočega! Toda ali že veste, katere so glavne odlike aparatov »Unice«, »Fortnetta«? Elegančna zunanost, solidna in precizna izdelava, odlična selektivnost, očarujoče prijeten in čist zvok in brezšumen sprejem tudi šibkih postaj, v novozgrajenih stavbah brez antene, ter izredno nizke konkurenčne cene.

RADIO TEHNIK

ŠETINA FRANC, Ljubljana, Povšetova ulica 46.

ZA ZIMO... KLAVIJSKE HARMONIKE OD DIN 480

MEINEL & HEROLD, d. s. o. j., ZALTOVNICE GLASIL. MARIBOR št. 102

Hojev med

več sto kilogramov, prodaja čebelarstvo Cesta v Mestni log 53, Ljubljana

Še nekaj plaštev

po 190 din za deklice do 16 let. I. Tomšič, Sv. Petra cesta 38. (f)

Peči, toplodare

mizne štedilnike, dimne cevi itd., priporoča poceni »Železnina Koutny«, Medvedova cesta št. 28 (f)

Prodajam štedilnik

gramofon, otroški voziček, stroj, žensko kolo in harmoniko. Novi trg 1, dvorišče. (f)

Harzer kanarčke

prodajam. Primerno božično darilo. Jerše, Ilirska št. 20. (f)

Kanarčke harcerje

dobre pevce, samce in samice dobite po ugodni ceni pri Franc Golob, Hranilniška cesta 8, Ljubljana.

Kanarčki harcerji

za božično darilo družini, ugodno napredaj. - Franc Bajc, Rožna ulica št. 33-II.

Psa volčjaka

dobrega čuvaja, prodajam. - Cesta v Mestni log št. 58.

Volčjake

tri mesece stare, čistokrvne, z odpravnino 250 din za enega proda Herma Roesler, Lasko. (f)

Mladitci

resasti angleški Foxterjeri, z rodovnikom - napredaj. Gajeva ul. 6-III, desno, vrata 319. (f)

Dva lepa psa ovčarja

dve in pol in pol leta stara - prodajam po nizki ceni. Naslov v upr. »Sl.« pod št. 19.539. (g)

Mlado kravo

lepo, dobro mlekarico — kupim. Klemen, Savije 2, Ježica. (f)

Čitajte in širite**»Slovenca«****Plemeniti zvok stare violine**

daje koncertu posebno noto: taka vijolina ima svojo dušo. Stradivari med radijskimi aparati je

Din 5.400

za gotovino

Din 6.000

na 12 mesecev

RADIONE tipa 539 A

Glas tega šestelektronskega aparata je čudovit. Mehak je in zvonk, nežen in silen, jase in teman, vriska in poje. Tudi ta aparat ima svojo dušo. Za Vas, ki imate čut za glasbene fine, pride v poštev le aparat

RADIONE 539 A

Zahtevajte takoj poseben prospekt. Poslušajte ta aparat pri nas in pri naših zastopnikih

„RADIO“

dr. z o. z. v LJUBLJANI, Miklošičeva cesta 7

NB: Naša trgovina je v nedeljo 18. decembra cel dan odprta

Terezija Paulič

hišna posestnica in gostilničarka

Pogreb drage pokojnice bo v nedeljo, dne 18. decembra 1938, ob 16 popoldne izpred mrtvašnice na mestnem pokopališču na Pobrežju pri Mariboru.

Sv. maša zadušnica se bo brala v stolni farni cerkvi v Mariboru v ponedeljek, dne 19. decembra 1938, ob 7 zjutraj.

Prosim, ohranite rajno v lepem spominu.

Maribor, Graz, Ptuj, dne 16. decembra 1938.

Zalujoča hči Neža in vnuki.

Toplo priporočamo sledeče mariborske tvrdke:

CAJNO MASLO 1 kg 26 din
NAMIZNO MASLO 1 kg 24 din
paketirano 125 in 250 gr., razpošilja po povzetju
»MARGO« — MARIBOR II
Zavoj in poština se zaračunata.

KLOBUKE

po brezkonkurenčnih cenah dobite samo
v staroznani trgovini s klobuki

IVAN BREGAR
Maribor, Gosposka ulica 16
od Din 25— dalje

Edina zaloga svetovnoznanih specij. znamk
kakor: Huckel, Borsalino, Pless, Pichler,
Piccadilly itd. — Zametasti klobuki, navadne
in športne čepice, razni znaki, okraski iz
kozje brade, — Velika zaloga vsakovrstnih
copat, čevljev iz kamelje dlake ter drugih
zimskih čevljev in počnov iz klobučevine.
Oglejte si nešo zalogo! K nakupu ne silimo!

Galanterija — drobnarija

pletenice, nogavice, kravate, ovratnike, otroške
igračke — torbice dobite pri
SLAVAN RIBARIČ, Maribor Aleksandrova 59

POCENI BLAGO

Iepo božično darilo že od 5 din naprej, pa tudi
boljše kvalitete dobite pri
TRPINU, MARIBOR, VETRINSKA ULICA 15.

Božična darila Vas bodo razveselila,
ako jih nabavite v modni trgovini

JOSIP ŠRAJ, MARIBOR, tel. 25-46
Velika izbira božičnih daril, damskega in moškega blaga, perila - trikotaže in nogavic.

Nekaj prav posebnega je novi

TELEFUNKEN VELESUPER 898 W. R.!

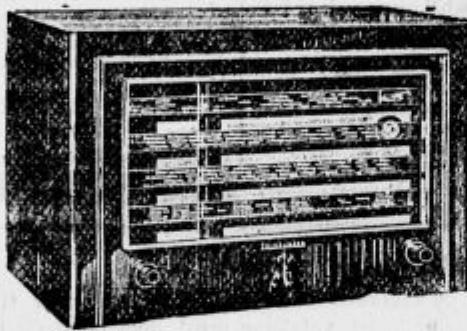
Osemceveni super z velikim zvočnikom ter
novimi jeklenimi cevmi. • Nedosegljiv v
podajanju ter krasen zvok
Ugodni obroki — samo pri

Radio Starkel, Maribor

Telefon 26-85

Trg Svobode 6

Telefon 26-85

Čevlje kupi le pri strokovnjaku!

ker le tam dobiš prvovrstne kvalitetne
po solidnih cenah.

Moške — ženske — in otroške čevlje v veliki izbiri Vam nudi dobro znana čevljarska trgovina

K. Vukasinovič, Maribor, Aleksandrova 13

Sprejema tudi naročila po meri. Naše izlo-
be Vam kažejo vedno najmoderneje čevlje.

Za božično mizo

Slivovka, prvovrstni rum za čaj in punč, vermut-
vina, brezalkoholni sadni sok „KENATA“. Ribisel-
vino, ljutomersko vino, najfinejše likerje in razno-
vrstna žganja kupite najbolje v veležigunarni

Adalbert Gusel

Maribor, Aleksandrova cesta 39

Trgovina stekla in porcelana

GUSTAV BERNHARD
MARIBOR, Aleksandrova cesta 17

Telefon 20-30.

V zalogi: Rosenthal in Meisner porcelan,
prvovrstni **svinčeni kristal** bogata izbira
keramike! Vse praktične potrebščine in
lüksuzni izdelki iz stekla, porcelana, zrcal,
okvirjev itd.
Od najcenejših do najfinejših izdelkov.

Razmnoževalni stroji,
nalivna peresa, papirnica, itd.

ADLER, pisalni in računski stroji

Ivan Karbeutz, Maribor, Gosposka 3, Tel. 2642

Najboljše božično darilo

je Steinway, Ehrbahr, Förster, Stengl, Seiler
itd. klavir iz klavirskega salona

M. Bäuerle, Maribor, Gosposka 56-I.

POSTELJNO PERJE: kg po 8 in 10 din. čehano; ke-
mično očiščeno 20 din; boljšo 30 din; najboljšo 45 din;
pol puh. čisto belo gosje 115 din; pol puh. čisto belo
gosje 125 din; la belu puh. najcenejše pri »LUNA«.
Maribor, samo Glavni trg 24. — Vzorci brezplačno!

KOS

Bonboni, čokolada, lužno sadje.
Maribor, Vetrinska 8.

Veliko veselje

boste naredili svojim dragim
z nakupom **božičnih daril**,
ki Vam jih nudi tvrdka

Ivan Kovačič

MARIBOR, Slovenska ul. 10 in Koroška c. 10

Bogata izbira vsakovrstnih modernih servi-
sov, krasneza kristalnega stekla, keramičnih
novosti in mnogo drugih lepih ter praktičnih
predmetov po najnižjih cenah.

Prosimo, obiščite nas brezobvezno!

Božična darila!

Trikotažno perilo, nogavice, sokni, rokavice, srajce, samo-
veznice, naramnice, žepni robci, šale za dame, gospode in
otroke priporočila v veliki izbiri in nizkih cenah

MAKS PUČER, MARIBOR, Gosposka ulica 19.

ZLATA NEDELJA v Trgovskem domu v Mariboru

Vam prinese **krasne damske plašče, obleke** itd. — **Za ples in zabavo** novosti, svilo, čipke, Velour Chiffon, zlato in srebrno tkanino
„**SALON ROBES**“
za izdelovanje lepih modelov **Trgovski dom — Maribor**

Božična darila
IVAN KRAVOS
MARIBOR, Aleksandrova 13. - Telefon 22-07

POHIŠTVO!

E. ZELENKA

tovarna pohistva, tapetništvo in vse stanovanjske opreme
MARIBOR, Ulica 10. okt. 5

Kupujte pri trgovcih ki inserirajo
v „SLOVENCU“! Zadovoljni boste!

Za Božička si želimo

čevlje - snežke
čevlje za dom

iz specialne trgovine

M. Wregg, Maribor, Slovenska 5

Dolores Wieser:

Podkrnoški gospod

Roman. — Poslovenil Janez Pucelj.
»Nove,« odvrne mati.
Molče odideta skozi ozka zadnja vrata na
prosto.
Noč je mrzla. Dežel leži lepa in prostrana in
modra kakor razodeta skrivnost. Bele stoji Kara-
vanke. In neke se pobliškava voda, tihi, temni
ribniki, žive rojice. Daleč na zapadu pa se dviga
sijaj kakor od srebra: mesec se ogleduje v tiso-
čeri gubicah Vrbskega jezera.
»Domačija! — Kaj te morem pustiti?«
Daljni zvok priplava od mesta.
»Čuvaj v zvoniku,« reče mati. »Pozno je že.«
V hiši je tiho. Nartejevi koraki odjekajo mo-
gočno na stopnicah. Kakšna samija mora biti
tukaj, kadar je mati sama v hiši! Veča je svetla
od luninega sveta. Zavorja ugasi svetilko. »Lahko
noč, fant!« reče in se nasmeje.
»Lahko noč, mati!«
Fantovi prsti zažmo divje. In nato se naglo
okrene.
Železni okovi ostro zazvenče, ko zapahne
vrata za sabo.
Zavorja oditava počasi v svoj hram.
— — — — —
Na grmovju, ki gleda iz špitalskega vrta, se
že zibljejo mačice. Težak vonj po volčinu plava
v pomladnem soju, ki leži široko in zlato na pre-
perelem cerkvenem zidovju.
V cerkvi zapoje močan bas »Ite missa este
in veliki ropot vstane po cerkvenih klopih. Vrata
se odpro in ljudje se usujejo na rjavo tratino.
Gospodski ljudi ni videti. Same siromašne gosti-
nje, katerih izbice vise prilepljene na mestno ob-
zidje; vozniki, ki prenočujejo pod plahutami; slu-
žinčad iz bogatih gospodskih hiš iz mesta in vmes
nekaj kmetov, ki bi pač radi veljali za meščane.

Kaj čuda, da vse stega vratove, ko pride iz
cerkve Zavorja s fantom. Videti je kaj mlada in
nekaj posebnega v temnorjavi suknjeni obleki, z
belo gabanico, rahlo položeno okrog bledega, než
nega obraza. Črni plašč ji kaj izdatno povzdiguje
rast in ponašo, ki ji je danes ponosnejša kakor
sicer. Ko pozdravlja, rahlo zardeva. V oči ji je
stopil vlažno svetel sijaj. Za slast pije občudujoče
in začudene poglede, ki ji božajo njenega fanta.
Nartej na videz kar nič ne opazi, kako stare
ženice šušljajo, dekle pa si sramežljivo skubejo
široke predpasnike. Z dolgimi koraki hiti proti
grajskim vratom.
»K Anderč! grem zdaj,« reče materi.
»Pa se ne zamudi predolga,« ga opomni mati
in mu prisrčno priklina. »Ko zazvonijo enajst —
»Če le ne preslišim,« se zasmeje Nartej in
še enkrat pozdravi, preden izgine med vrati.
Zavorja se smehlja, srečna zastran njegovega po-
zdrava. S plemenitimi gospodi in občeval na
Dunaju, se mu vidi. In ali ni, kakor da časti
tudi njo prav kakor one?
Na trgu štopota voda v kamenito vodnjakovo
skodelo. Golobje se kopljejo v njej. Iz Kopalniške
ulice zadoni neskladna godba žvižgavcev. Nartej
prezirljivo ožme usta.
Pri Flegarjevih so vrata zapahnjena. Mogočno
zadoni zdaj tolkač skozi nedeljsko tišino.
Znotraj na stopnicah se začujejo bežni koraki.
»Kdo je?« vpraša nežen glasek.
»Nartej,« odvrne fant.
»Ah — — —
Za časek je vse tiho; nato zaškriplje zapah
počasi nazaj in vrata se odpro.
Rjavkast obrazek se zasveti iz hladnega so-
mraka v veži. Nartej potegne usnjeno čepico z
glave:
»Je doma Anderč?« vpraša čvrsto in smelo.
Mladi glas mu doni v oboku stopnišča.
»Nač, je šel k maši, pa bo koj doma,« mu
odgovori deklela prijazno.
»Aa, tako — — —

»Bi ga lahko počakali — gori v sobi — ne?«
»Če dovoli gosipa?« — Nisem noben tujec.
sem Anderč! dober prijatelj — Nartej.
»Sem vas tudi precej poznala,« šepne deklela
in tedaj zardi prav pod tenne lase.
»Tako, kako pa?« vpraša Nartej presenečen.
»Kdo neki je to?«
»Katica sem vendar,« reče deklela in še
malce bolj zažari.
»Katica? Ah, saj res!«
Beseda mu doni še kaj negotovo: ne more
se prav za prav spomniti nobene Katrice.
Tedaj mu deklela poda rókico, jako nežno.
rjavo, hrpavo rókico, ki gleda iz dolgega pri-
rezanega rokavca.
Nartej jo prime v svojo žilavo šapo in se je
ne upa slisniti. Le kdo je to?
Zdaj gre Katica poleg njega po stopnicah,
vedno za eno stopnico pred njim, čisto polahko.
Po lepo oblikovanih plečih ji padata dve težki
dolgi, svetločrni kiti. In ko zagleda Nartej ti kiti,
tedaj se mu nenadoma posveti: za ti kiti je že
moral kdaj potegniti. Ah, seveda! Gori v Flegar-
jevi sobi! Tam ti je bila majhna deklela, ki je
venomer posedala na pomolu, tiho, da bi se mi-
ška šušljala, in risala črke ali pa zbadala v kako
capo. In kadar so tako mimo nje rojili in si jo
potegnili za lase, tedaj je vselej tako smešno za-
kričala — zato jim je bilo to prav v posebno
veselje.
Ta nežna devojka Katica je torej Katrisče.
najmlajša sestra Anderčeva! Je bil na malo
kroto že popolnoma pozabil.
Zgoraj ga pelje Katica skozi ozko vežico:
kako se mu zdijo nizka vrata, ki peljejo v sobo.
Mora gori čez dve, tri stopnice, privzdigniti nogo
čez visok prag, preden stopi v izbo. Notri v izbi
pa je tako domače, da se ta mali trud pač splača.
Rjava rezljana oprava stoji široko in udobno na
bleščečih se žaganih in na pomolu se ovija
bršljan okrog obličastih šip. Kolovrat čaka v kotu
pri peči.

Katica primakne stol in povabi Narteja, naj
sede:
»Anderč bo koj doma. Šel je z očetom in
Krištofom k maši. Bi ta čas kožarček vina?«
»Ni potreba,« reče Nartej in strmi nad deklelo.
Šele zdaj v svetli sobi vidi Nartej, da ima
deklela kaj ljubezniv obraz in da je čedne po-
stavitve, ki je videti, kakor da jo nosijo lesenotoge
gube rjave lodnaste zimske obleke.
Katica začuti Nartejev pogled in spet vsa
zardi.
»Jaz sem morala doma ostati in kuhati,« pri-
poveduje otroško in se nasloni z eno roko ob mizo,
drugo pa si lahko položi v bok. To jo naredi
nekam gospodinjsko košato.
»Grem vselej k rani maši, ker Liza sama
več ne zmore vsega. Je že stara. Starejša sestra
pa se je lani omožila.«
Nenadoma se zdrzne:
»Ojej, ojej, kaj že je juha skipela!«
Urno kakor podlasica je pri vratih, za kate-
rimi ve Nartej, da je kuhinja. Nartej se malce
zasmeje predse:
»No, juhe, ki jo kuha ta žaba, bi ne jedel
prav preveč radi!«
Ampak srčkana je kakor sajav lešnik.
Preteče nekaj časa, preden se vrne Katica.
Tedaj prinese lep star lončen vrč in čašo iz bene-
škega stekla. Varno natoči Nartaju in boječe reče:
»Bog žegnaj!«
Nartej pije in Katica mu zre s svetlimi očmi
v obraz.
»Če pomislim, kako sta zidala hišice na polici
pri peči — — — zdaj pa sta velika gospoda.«
Zdaj se zasmejeta oba.
Medtem se odpro vrata in celovški Flegar
potisne svojo tehtno postavo v sobo. Siva, toga
brada se mu prijazno ščetini okrog ust, ki jih ni
videti.
»Hoho! To je kaj za oči! Bog te sprimi. Nar-
tej! Avb, imaš šapo kakor medved! Staremu člo-
veku tako stisniti roko, si to spodobijo?«

Gepa, praktična darila

si nabavite za Božič v znani manu-
faktorni veletrgovini

R. MIKLAUC - „pri Škofu“

LJUBLJANA

Lingarjeva ulica — Pred škofijo

Velika izbira ostankov svilenega,
volnenega in perilnega blaga po
znatno znižanih cenah.

Božična številka

bo izšla v povečani nakladi.

Zato bodo imeli

oglas

v tej številki še

poseben uspeh

Naročite jih pravočasno!

SPECIJALITETA FIRME

Bruno Moser

VELETRGOVINA Z VINOM

Zemun

Moserjeva ulica 1 — Telefon 37-555

Zaloga tudi v

Javnem skladišču v Ljubljani

ki je z zakonom zavarovan in v
kakovosti neprekosljiv.

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

reg. zadruga z neom. zavezo

Ljubljana, Miklošičeva cesta 6

v lastni palači

obrestuje hranilne vloge najugodnejše

**Nove in stare vloge, ki so v celoti vsak čas razpo-
ložljive, obrestuje po 4%, proti odpovedi do 5%**

ZAHVALA — Ob nenadomestljivi izgubi naše nepozabne soproge,
mame, stare mame, sestre, tete, tašče in svakinje, gospe

PAVLE DIETZOVE

smo prejeli nešteto ustnih in pismenih izrazov sočutja, za katere se
tem potom iskreno zahvaljujemo. Najtoplejša hvala preč. g. prelatu
Jos. Volcu, stolnemu kanoniku, ki je hodil pogosto tolažiti in krepi
pokojno s podelitvijo sv. zakramentov za srečno potovanje v večnost
in za poslednji blagoslov ob odprtem grobu, kakor tudi preč. gospodu
kanoniku msgr. dr. Merharju, ki je pohitel, da je podelil umirajoči
pokojni še vesoljno odvezo. Dalje se zahvaljujemo preč. g. duhovnikom,
ki so darovali že te dni sv. maše za pokojno. Najtoplejša hvala tudi
g. zdravnikom za njihov trud v času njene dolgotrajne bolezni.
Končno se prav iskreno zahvaljujemo darovalcem krasnih vencev,
vsem ki so obešli mrtvo telo pokojne s šopki cvetja in vsem, ki so jo
mногоštevilno spremenili na njeni zadnji poti. Sveta maša zadušnica bo
darovana v ponedeljek, 19. decembra, ob pol 8 v cerkvi sv. Nikolaja.

ZALUJOČI OSTALI

Potrjeni globoke žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno
vest, da je danes po kratki bolezni, previden s tolažili svete vere, umrl naš dobri oče,
oče, tast in svak, gospod

FRANC JEREB

šolski upravitelj v pokoju

v starosti 74 let. — Truplo blagega pokojnika je položeno na mrtvaškem odru v mrliški
veži na Vidovdanski cesti 9, od koder bo v torek, dne 20. decembra prepeljano ob
1/8 zjutraj v Rajhenburg, kjer bo pogreb ob 1/2 11 na tamošnjem farnem pokopališču.
Letuš, Celje, Ljubljana, dne 17. decembra 1938.

Milan, šolski upravitelj, **Bogdan**, namestnik drž. tožila, sinova, in ostalo sorodstvo.

Pogrebni zavod Gajšek Ivan, Ljubljana

Za vsako ženo zaželjeno darilo

Perilo, pletenine, trikotaža, por-
celan, steklenina, usnjati izdelki,
toaletne potrebščine in čevlji.

ANT. KRISPER

LJUBLJANA

MESTNI TRG 26

STRITARJEVA ULICA 1-3

Prodamo

Medarna

Ljubljana, Zidovska ul. 6,
nudi sortirani, prvovrstni
cvetlični med po najnižji
ceni. (1)

Štajerska jabolka

zopet na zalogi. Kupite
tudi vse vrste sira po
nižjih cenah v trgovini
Martino, Tyrseva 17. (1)

VINA

Vam nudi

centralna vinarn.
v Ljubljani

v svoji posodi najugodnej
TELEFON ŠTEV 25-73

KAPPEL

pisalni stroji - božični
seni. Tudi na obroke pri

Kleindienst & Posch

Maribor, Aleksandrova 44

Moške srajce

maže, spodnje hlače, kra-
vate, nogavice, rokavice
še vedno najceneje pri I.
Tomšič, Sv. Petra c. 38.

A: Ta dama je res-
nično vedno dobro
oblečena.

B: Ni čudno, ker ona
vse svoje obleke
kupi na

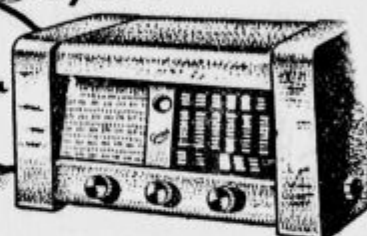
„ANKER“
šivalnem stroju

Za ponudbe obrnite se
na naslov:
Poštni predal 173.
Beograd.

GRAETZ Super

Muzikalno
doživetje
brez
primere -

Generalno zastopstvo

A. VERBAJS

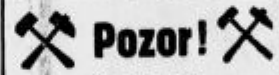
LJUBLJANA (poleg Slamiča)

6 uglašnih krogov - 6 elektronk • Regu-
lacija selektivnosti • Odličen kratkovalni
pas • Magično oko • Koncertni zvočnik •
Zvečana dinamika glasu

Prvič pri superju poseben varčevalni stik,
ki prihrani 45% toka

Smuči in sanke

najboljše, dobite pri izde-
lovalcu Fajfar, Ljubljana,
Trnovska ulica 25, telef.
34-10. (1)

Prvovrstni

premog, drva, koks

po najnižjih cenah

Podobnik V.
Tržaška c. 16 — tel. 33-18

Sveže najfinejše
norveške

ribje olje

iz lekarne

dr. G. PICCOLIJA

v Ljubljani

se priporoča bledim
slabotnim osebam

CONTINENTAL

pisalni stroj za dom
in pisarno!

Samoprodaja:

Ivan Legat
Ljubljana — Maribor

Vodne turbine

za vse razmere, **avtomatične regulatorje**,
zatvornice, opreme za žage in mline izde-
luje in dobavlja

G. F. Schneider

Skofja Loka — tovarna strojev

Zmerne cene. — Prvovrstne reference.

UMRLA NAM JE V 86. LETU, PREVIDENA S
SV. ZAKRAMENTI, NAŠA PRELJUBA MAMA,
STARA MAMA IN TAŠČA, GOSPA

FRANČIŠKA OGRINC

POGREB PREDRAGE POKOJNICE BO V NEDE-
LJO, DNE 18. DECEMBRA 1938, OB 3 POPOLDNE.

V GRAHOVEM, DNE 17. DECEMBRA 1938

ZALUJOČE RODBINE

OGRINCEVA, FR. VOKACEVA, DR. SKAPINOVA
IN DR. KAMUSICEVA

Zahvala

Vsem, ki so z nami sočustvovali ob težki izgubi naše dobre in
skrbne mame, stare mame, tašče, sestre, tete in svakinje, gospe

Line Revén roj. Premrov

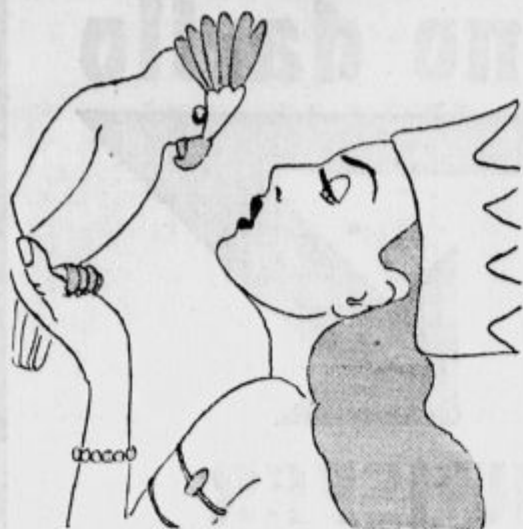
se tem potom iskreno zahvalimo. Še prav posebno zahvalo smo
dolžni g. dr. G. Röthelnu za požrtvovalno zdravniško pomoč,
prečastiti duhovščini, Marijinemu domu, darovalcem vencev in
vsem, ki so blago pokojnico spremenili na njeni poslednji poti.

Zalujoči ostali.

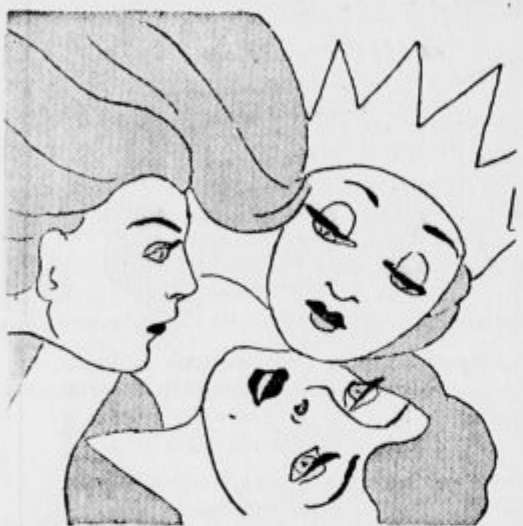
Konči Ahačiš:

15

Jaka Spaka in čudodelna dlaka

Cim se je to zgodilo, prileti h kraljčini papiga Koki in spregovori: »O, gizdava Marjetica! Ne zapravljaj ljubezni svojega ljudstva! Neizmeren zaklad je ljudstvo, ki je tvojim prednikom darovalo krono. Popoljšaj se, da te ne zadene kazen za brezsrčno ošabnost, kajti zdi se mi, da boš ravno zaradi prašička ponižana bolj od tvoje najnižje dekle!«

Prav nič se ne zmeni kraljčina za sva-reče Kokine besede. Prav tako je naduta in prav tako ošabno prezira svoje podložnike. Celo še bolj. Postajala je zlobna; če je le mogla, je kmetom uničevala žetev, divjajoč s svojimi družicami na konjih po polju. Marsikatera siromakova kletev je šla za pre-vzetnimi grajskimi gospodičnami.

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom je mast CLAVEN. Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost z tvornice in glavnega skladišča **M. Hrnjak**, lekarnar, Sisak. Varujte se potvorb.

Veščega potnika

»Slovenija, za provizijo, po možnosti z avtom, za prodajo volnenih in polvolnenih tkanin, iščemo. Ponudbe na upravo »Slovenec« pod št. 19.126.

Fabrikacijski inženir

dober organizator in kalkulacant, poštenega značaja, se takoj sprejme na vodilno mesto pri veleindustriji v Sloveniji. Dodatne šole pri praksi v inozemstvu dajejo prednost. Ponudbe z vsemi običajnimi podatki in fotografijo upravi »Sl.« pod »Kranj« 19.390.

troški vozčki naj-novejših modelov, dvokolesa, motorji, tričklji pogrešljivi. Po zelo niski ceni! Geniki franko! **TRIBUNA "P. BATJEL, LJUBLJANA, Karičeva 4"** Podružnica: Maribor, Aleksandrova cesta 24

Naraven RUM "SAINT JAMES"

z antilskih otokov dobite v vseh kolonijalnih in delikatesnih trgovinah, boljših kavarnah in restavracijah.

RUM »SAINT JAMES« je edinstven za čaj cocktaile in gastro-nomijo. — Aroma — okus — kvaliteta.

Generaino zastopstvo in skladišče:
HOBBY A. R., Beograd
Uskoška ulica 5 — Telefon 23-0-13

Ha BOŽIČ kupite dobro obutev

15

48321-646

Čevlji za vezati izdelani iz lakirane gume z močnim gumijastim podplatom. Ne prepuščajo vode in stanejo samo Din 15.-, 19.- in 25.-

29

7252-57

Visoke otroške domače copate izdelane iz volnenega dubla s toplim suknem medpodplatom, usnjnim podplatom in usnjeno nizko peto.

49

28632-635

Praktične otroške snežke za zimsko blatno vreme. Zapenajo se na zaponko.

39

98991-698

Mamice! Kadar je sneg in brozga, Vam ni potrebno skrbeti za zdravje svojih otrok, ako jih v takem vremenu obujete v naše nepremočljivo gumijaste škornje z lufa uloškom in debelim toplimi nogavicami. Noge bodo vedno suhe in tople.

29

78155-657

Ženske galoše s široko peto v katero dobro sede vsak čevlji. Podašijan okrasni jezik varuje nogavice pred dežjem in blatom.

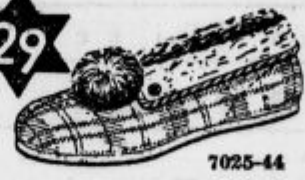
79

4055-64009

Lahki pa vendar topli čevlji iz črnega suknja, okrašeni s krinarjem in lakasto kapico. Zapenajo se z zapenke.

29

7025-44

Lahke in udobne copate iz fine klobučevine, z lahkim usnjnim podplatom in klobučevinastim medpodplatom.

29

38157-660

Moške galoše potrebne vsakemu gospodu, če hoče varovati dom pred snegom in blatom, svoje noge pa pred mrazom in vlago. Pojačane so v pregibu pa tudi podplat je pojačan.

59

28735-643

Elegantni visoki ženski čevlji, za sneg, iz črne lakirane gume. Podstavljani so s toplo podlogo, katere varuje noge od prehlada.

79

1957-68823

Poglejte si elegantne čevlje za uradnika, trgovca in obrtnika, izdelane iz boks s trdnim podplatom. Prodajemo jih v črni in rjavi barvi za prav tako zniženo ceno po Din 79.-

79

2925-64648

Praktični ženski čevlji za vezati iz rjavega ali črnega boks s usnjnim podplatom in usnjeno peto.

99

3967-68822

Moški čevlji iz boks s usnjnim notranjki in z močnim nepremočljivim in nerastrgljivim gumijastim podplatom. Radi svoje trpežnosti ti čevlji prenesejo vsak štrpac, a po svoji obliki lahko nadomeščajo praznične čevlje.

Bata

Najugodnejše kupite

vaškovratne trgovske knjige, kot ameriške žurnale, glavne knjige, blagajniške knjige itd. itd. pri

A. JANEŽIČ Ljubljana

Florjanska
ulica 12-14

ker smo cene istim valed velike zaloge v engros- in detajlni prodaji globoko znižali. • Trgovina s papirjem, šolskimi, pisarniškimi in knjigovodskimi potrebščinami na debelo in na drobno

Lastna industrija trgovskih knjig in šolskih zvezkov

Zahtevajte povsod naš list!

ZAHAVALA — Ob prebrdki izgubi našega nadvse dobrega, ljubljene soproga, zlatega tatu, gospoda

Franca Podbrščka

izrekamo iskreno zahvalo za vse izkazano sočutje, tolažbo in pomoč vsem, ki ste nam v tej težki uri stali ob strani. — Posebno zahvalo smo dolžni g. dr. Bogdanu Premrou, ki je našemu tatu požrtvovalno lajšal bolečine. Enako smo dolžni zahvalo društvu »Soča«, Zvezi kmetov fantov in deklet, železničarski godbi in pevskemu društvu »Sloga«, vsem stanovskim tovarišem, prijateljem in znancom, vsem darovalcem krasnega cvetja in vsem, ki ste ga v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti. Vsem za vaše plemenito sočustvovanje ponovna hvala. — Sveta maša za dušo bo darovana v torek, dne 20. dec. 1938, ob pol 7 v trnovski cerkvi

V Ljubljani, dne 18. decembra 1938

Žalujoče rodbine: Podbršček — Baumgarten — Bačić

Vzajemna posojilnica

R. E. E. Z.

v Ljubljani, Miklošičeva cesta 7
poleg hotela Union

nudi za vse vloge popolno varnost in obrestuje nove vloge po 4% do 5% po dogovoru.

Nove vloge vsak čas razpoložljive.

Poslužite se varčevalnega krožka! Zahtevajte prospekt!

Posojilnica daje kratkoročna posojila.

ZAHAVALA — Za vse mnogoštevilne izraze iskrenega sočutja, kalere sem prejela ob smrti mojega nepozabnega soproga, gospoda

MAKSA ZABUKOVCA

izrekam mojo najtoplejšo zahvalo. — Posebno zahvalo sem dolžna kirurškemu oddelku II., predvsem g. dr. Bajcu, g. primariju Blumauerju, za požrtvovalni trud, č. sestram bolnišnice, č. sestram Marijinega doma za skrbno nego. Prav posebno se zahvaljujem č. s. Gabrijeli in č. s. Laboure za spremstvo na zadnji poti — ter vsem, ki so mi z obiski, za časa bolezn, lajšali trpljenje — prisrčna hvala. Iskreno se zahvaljujem č. duhovščini, vsem sodelavcem električne cestne železnice za spremstvo na zadnji poti ter vsem darovalcem krasnega cvetja, pevcem in njegovim prijateljem. Priročna hvala prav vsem, ki ste ga spremili na poslednji poti. Sv. maša za pokojnega bo darovana v ponedeljek, dne 19. decembra 1938, ob 6 jutraj v Dravljah

Globoko žalujoča soproga ANGELCA